

**UCHWAŁA NR XXXVII/258/2022
RADY MIEJSKIEJ W KAMIENIU KRAJEŃSKIM**

z dnia 31 marca 2022 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieniu Krajeńskim na rok 2022.

Na podstawie art. 41 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021r. poz.2469 i z 2022r. poz. 218), uchwała się, co następuje:

§ 1. Miejsko-Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieniu Krajeńskim na rok 2022, stanowiący załącznik do uchwały nr XXXIV/222/2021 Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim z dnia 29 grudnia 2021r. w sprawie przyjęcia Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieniu Krajeńskim na rok 2022. otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kamieniu Krajeńskim

Kazimierz Warylak

Załącznik do Uchwały Nr XXXVII/258/2022

Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim

Z dnia 31.03.2022r.

**Miejsko - Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Kamień Krajeński
na lata 2022 – 2025**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE – PODSTAWA PRAWNA	2
ROZDZIAŁ I DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW W GMINIE KAMIEŃ KRAJEŃSKI	4
1.1. Sytuacja ogólna	4
1.2. Rynek alkoholowy w gminie Kamień Krajeński.....	6
1.3. Dane dotyczące popełnionych przestępstw i wykroczeń pod wpływem alkoholu.....	7
1.4. Diagnoza problemów behawioralnych	9
1.5. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim	11
1.6. Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie oraz Punkt Informacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieniu Krajeńskim	12
1.7. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim	14
1.8. Oświata w gminie Kamień Krajeński.....	15
1.9. Samodzielna Publiczna Miejsko-Gminna Przychodnia w Kamieniu Krajeńskim	15
1.10. Posterunek Policji w Kamieniu Krajeńskim.....	15
1.11. Grupa samopomocowa AA "Druga szansa"	16
ROZDZIAŁ II PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI i NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM	16
2.1. Podstawowe cele Programu.....	16
2.2. Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki nadużywania alkoholu i narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym	17
ROZDZIAŁ III ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	20
ROZDZIAŁ IV BUDŻET –ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ WYMIENIONYCH W PROGRAMIE	22
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII w KAMIENIU KRAJEŃSKIM ZA 2021 ROK.....	26

WPROWADZENIE – PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. Ustawy, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2469).

problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach gminnego programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Oprócz obu ww. ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjnym 2: Profilaktyka uzależnień.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW W GMINIE KAMIENÍ

KRAJEŃSKI

1.1.Sytuacja ogólna

Gmina Kamień Krajeński liczy 6.822 mieszkańców, z tego w mieście zamieszkuje 2.319 osób, natomiast na wsi 4.503.

Tabela nr 1. Ludność Gminy Kamień Kraj. na dzień 30.09.2021r. z podziałem na miasto i sołectwa

Miasto	Kobiety	Mężczyźni	Ludność
Kamień Krajeński	1184	1135	2319
Sołectwa	Kobiety	Mężczyźni	Ludność
Dąbrowa	111	139	250
Dąbrówka	338	328	666
Duża Cerkwica	184	165	349
Jerzmionki	57	63	120
Mała Cerkwica	202	204	406
Niwy	59	83	142
Nowa Wieś	32	28	60
Obkas	143	172	315
Orzełek	204	206	410
Płocicz	367	381	748
Radzim	129	116	245
Witkowo	109	112	221
Zamarte	292	279	571
Razem sołectwa	2227	2276	4503
Ogółem gmina			6822

Tabela nr 2. Miasto i wieś. Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 30.09.2021r.

Wiek	0-5		6-15		16-18		19-65	19-60	Powyż. 60 r. ż.	Powyż. 65r.ż.	RAZEM		
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	K	M	M	K	M+K
Liczb	231	217	461	394	112	109	2215	1876	815	392	3411	3411	6822

Gmina Kamień Krajeński ma charakter rolniczy a głównym zajęciem ludności jest rolnictwo. Bezrobocie jest często w rodzinie czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne takie jak: nadużywanie alkoholu, narkomania, zdobywanie środków pieniężnych nielegalnymi sposobami czy stosowanie przemocy w rodzinie .

Na podstawie danych statystycznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim bezrobocie jest zasadniczym powodem ubiegania się o szeroko rozumianą pomoc ogółu świadczeniobiorców. Bezrobocie występuje w 40 rodzinach, natomiast w trzech pierwszych kwartałach 2021r. w 12 rodzinach stwierdzono nadużywanie alkoholu. Przemoc domowa występuje w 4 rodzinach . Wg danych z MGOPS żadna z rodzin nie jest dotknięta problemem narkomanii.

Tabela nr 3 . Dane dotyczące przyznawanej pomocy rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej do 30 września 2021r.

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin -ogółem	Liczba osób w rodzinach
BEZROBOCIE	40	131
PRZEMOC W RODZINIE	4	20
ALKOHOLIZM	12	24
NARKOMANIA	0	0

Na terenie gminy znajduje się Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna , Samodzielna Publiczna Miejsko – Gminna Przychodnia, Miejsko-Gminny Zespół Usług Oświatowych, Poczta Polska, Zakład Doświadczalny Hodowli Ziemiaka w Zamarte oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Kamieniu Krajeńskim, Dąbrówce, Dąbrowie, Dużej Cerkwicy, Małej Cerkwicy, Witkowie, Płociczu, Orzełku

i Radzimi. Ponadto działają organizacje pozarządowe takie jak: Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Ziemi Krajeńskiej, Kółka Rolnicze, Gminny Związek Kółek i Organizacji Rolniczych w Kamieniu Krajeńskim, KGW, Stowarzyszenie Pomóż sobie Pomagając Innym, Kamieńskie Towarzystwo Kulturalne, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kamień Krajeński, Stowarzyszenie „Za marzeniami”, Stowarzyszenie „Nowe Jutro” i Ludowy Klub Sportowy Kamionka, Gminne Zrzeszenie LZS w skład którego wchodzi 7 drużyn LZS.

1.2. Rynek alkoholowy w gminie Kamień Krajeński

Według stanu na 30.09.2021r. na terenie Gminy Kamień Krajeński w 22 punktach prowadzi się sprzedaż napojów alkoholowych. W 2021r. wydano 4 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 30.09.2021r. przedstawia się następująco:

1) sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży: ogółem 16 punktów:

- sprzedaż alkoholu do 4,5 % i piwa -16 podmiotów,
- sprzedaż alkoholu od 4,5% do 18% alkoholu tj. wino-16 podmiotów,
- sprzedaż alkoholu powyżej 18% zawartości alkoholu tj. wódka -13 podmiotów,

2) sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży: ogółem 6 podmiotów:

- sprzedaż alkoholu do 4,5% i piwa - 6 podmiotów,
- sprzedaż alkoholu od 4,5% do 18% tj. wina - 3 podmioty,
- sprzedaż alkoholu o zawartości powyżej 18% alkoholu tj. wódki - 3 podmioty.

Tabela nr 4. Wpływy z wydanych koncesji na zakup napojów alkoholowych do 30.09.2021r.

Rodzaje napojów alkoholowych	Wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych w złotych
Piwo	36.260,54
Wino	11.045,46
Wódka	57.358,42
Ogółem:	104.664,42

1.3.Dane dotyczące popełnionych przestępstw i wykroczeń pod wpływem alkoholu.

Ogólnie na terenie gminy Kamień Krajeński od 01.01.2021r do 30.09. 2021 r. zanotowano 16 przestępstw i 9 wykroczeń, na które skierowano wnioski o ukaranie do Sądu.

W rozbiciu na poszczególne kategorie przestępstw i wykroczeń w których skierowano wnioski o ukaranie sprawców do Sądu powyższe dane przedstawiają się następująco:

Tabela nr 5. Przestępstwa dokonane w 2021r.(do 30 września)

Rodzaj przestępstw	Kwalifikacja prawna	Ilość przestępstw
Kierowanie pojazdem mechanicznym	Art.178 a §1 kk	8
Kierowanie pojazdem innym niż mechaniczny wbrew zakazowi sądowemu i w stanie nietrzeźwości	Art.178 § 4 kk	1
Spowodowanie wypadku drogowego w stanie nietrzeźwości	Art.178 § 1 kk	0
Psychiczne i fizyczne znęcanie się nad rodziną	Art.207 kk	5
Naruszenie miru domowego	Art. 193 kk	1
Używanie gróźb karalnych	Art. 190 § 1 kk	0
Pobicie	Art. 158 § 1-3 kk	0
Spowodowanie uszkodzeń ciała	Art. 156 § 1-3 i 157 § 1-5 kk	1
RAZEM		16

Tabela nr 6. Wykroczenia, w których skierowano wnioski o ukaranie do Sądu :

Rodzaje wykroczeń	Kwalifikacja prawa	Ilość wykroczeń
Kierowanie rowerem w stanie po użyciu alkoholu	Art.87 § 1a kw	0
Spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym	Art. 86 kw	4
Wywołanie niepotrzebnej czynności i wprowadzenie w błąd organu ochrony bezpieczeństwa i	Art. 66 kw	1

porządku publicznego		
Zakłócenie ładu i porządku publicznego	Art.51 kw	2
Używanie słów nieprzyzwoitych w miejscu publicznym	Art.141 kw	1
Spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych	ustawa o wych. w trzeźwości	1
RAZEM:		9

Tabela nr 7. Ilość ujawnionych nieletnich pod wpływem alkoholu lub narkotyków oraz ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia :

Ilość osób zatrzymanych w PDOZ do wytrzeźwienia	3
Ilość ujawnionych nieletnich pod wpływem alkoholu lub narkotyków	1

Tabela nr 8. Ilość interwencji Policji

Rodzaj interwencji	2020	2021 (do 30 września)
Przestępstwa	18	16
Wykroczenia	94	134
Interwencje domowe	60	46
Ogółem	172	196

W okresie od 01.01.2021r. do 30.09.2021r. na terenie Gminy i miasta Kamień Krajeński wszczęto 14 procedur „Niebieskiej Karty”.

W Gminie Kamień Krajeński od wielu lat działają podmioty, do których mieszkańcy gminy mogą zgłosić się z problemami dotyczącymi m.in. przemocy w rodzinie, nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, osoby uzależnione i członkowie ich rodzin. Oferta gminy Kamień Krajeński w tym zakresie w ramach realizowania Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025.

1.4.Diagnoza problemów behawioralnych

Dorośli mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński:

- Za pozytywny wskaźnik można uznać deklaracje dorosłych mieszkańców gminy, mówiące, że posiadają oni wiedzę na temat czym są uzależnienia behawioralne. Udzielone odpowiedzi wskazują, że 71% procent respondentów uważa, że posiada taką wiedzę, natomiast 29% wskazało przeciwnie.
- Za najistotniejsze problemy społeczne w kontekście uzależnień behawioralnych, mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński uznali: **uzależnienie od komputera i Internetu (85%), pracoholizm (49%), zakupoholizm (47%) oraz zaburzenia odżywiania (47%)**.
- Deklaracje respondentów wskazują, że wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński 80% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze, a 20% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu. Największą popularnością cieszą się: gry Totalizatora Sportowego (68%), zdrapki (50%), gry loteryjne w radio/TV (14%).
- Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. 50% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 14% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 27% zaznaczyło, że ma przeczucie, iż czeka na nich duża wygrana, 27% zaznaczyło, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a również 23% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje.
- 94% ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 2% respondentów.
- Spora część mieszkańców Gminy Kamień Krajeński przyjmuje konstruktywne postawy względem gier hazardowych. 48% uważa za nieprawdę określenie „*na takich grach można dużo zarobić*”. 56% nie zgadza się z twierdzeniem: „*nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać*”. 48% ankietowanych również uważa za nieprawdziwe zdanie „*czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę*”.
- Z odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński wynika, iż **58% z nich korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie**, co można uznać za rozsądny czasokres. Niepokojące są wskazania łącznie 31% badanych, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu od 2 do 6 godzin dziennie.
- Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński 20% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO.

- 78% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych. Warto zauważyć, że 16% przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych.
- 19% przyznało ankietowanych, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu.
- Problem zakupoholizmu nie jest powszechnym w lokalnej społeczności. 13% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 87% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy.
- 87% mieszkańców gminy jest zdania, iż od pracy można się uzależnić a 11% uważa przeciwnie. 2% nie ma zdania w tym temacie.

Młodzież szkolna Gminy Kamień Krajeński:

- Niepokojący wydaje się być fakt, że uczniowie szkół podstawowych Gminy Kamień Krajeński najczęściej spędzają przed komputerem do 4 godzin dziennie (27%). Kolejne 16% deklaruje czas do 2 godzin dziennie. 20% deklaruje, że nie korzysta z komputera.
- W przypadku korzystania ze smartfonu uczniowie deklarują najczęściej czas do 2 godzin dziennie (30%). Na uwagę zasługują deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfonu powyżej 6 godzin dziennie (17%).
- Według deklaracji uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (93%). A jako powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomym (77%), słuchanie muzyki (67%), gry online (60%) oraz naukę (47%).
- 47% uczniów Gminy Kamień Krajeński z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu.
- Uczniowie z Gminy Kamień Krajeński w sporej większości (70%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 30% miało do czynienia z taką formą hazardu.
- Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, uczniowie najczęściej grają kolejno w: zdraпки (56%), loterie i konkursy SMS-owe (11%) oraz gry i zakłady w Internecie (11%).
- Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze, na jakie wskazują badani uczniowie dominują motywy rozrywkowe. Dla 78% uczniów szkół Gminy Kamień Krajeński te gry są sposobem na nudę, a 22% lubi towarzyszące grze emocje.

- 40% uczniów deklaruje, że przynajmniej raz grało na automatach w salonach gier. Natomiast 60% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu.
- W konkursach polegających na wysyłaniu płatnych smsów organizowanych przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, deklaracje wskazują, że wśród młodzieży Gminy Kamień Krajeński nie są one popularne – 93% nigdy nie brało w nich udziału
- 70% ankietowanych uczniów Gminy Kamień Krajeński jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić.
- Uczniowie z Gminy Kamień Krajeński zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali: uzależnienie od smartfona i mediów społecznościowych (60%) oraz uzależnienie od Internetu (57%).

1.5. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim

W 2021r. Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składała się z 5 członków przeszkolonych w problematyce uzależnień i przeciwdziałaniu narkomanii. Członkowie Komisji pracowali w dwóch zespołach roboczych : zespół ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zespół ds. profilaktyki i kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Przedmiotem działań Komisji jest w szczególności:

- 1) inicjowanie działań w zakresie:
 - a) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin,
 - b) udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
 - d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych oraz innych środowisk pomocy profesjonalnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
- 3) opiniowanie wniosków o przyznanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;

- 4) inicjowanie działań w obszarze przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 5) kontrole przestrzegania zasad i warunków z korzystania z zezwoleń zgodnie z przepisami ustawy.
- 6) udział w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz grupach roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Członkom Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie: dla przewodniczącej Komisji w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia tj. od 01.01.2022 r. 301,00 zł (brutto) oraz 8% dla pozostałych członków Komisji tj. 240,80zł (brutto) za każde posiedzenie w tym: kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, spotkania z osobami uzależnionymi czy stosującymi przemoc motywujące do podjęcia leczenia. Wynagrodzenie za wykonane zadanie występuje tylko w przypadku ,gdy jest realizowane po godzinach pracy zgodnie z listami obecności z posiedzeń oraz protokołów dotyczących realizacji zadań.

Członkowie Komisji oprócz zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości prowadzą nienormowane czasem działania w swoich środowiskach zawodowych ,obejmujące informowanie o chorobie alkoholowej ,podejmowanie doraźnej interwencji wobec osób wymagających pomocy.

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracuje w składzie powołanym Zarządzeniem Nr 84/2020 Burmistrza Kamienia Krajeńskiego z dnia 30 grudnia 2020 r.

1.6. Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie oraz Punkt Informacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieniu Krajeńskim

W obecnej sytuacji walki o zdrowie i życie nie można tracić z pola widzenia problemów alkoholowych.

Sytuacja pandemii i zwalczanie COVID -19 powoduje przedłużający się stres i lęk, a także ograniczenie kontaktów społecznych. Sprzyja to wzrostowi spożycia alkoholu, który z kolei obniża odporność organizmu i może zwiększyć ryzyko zakażenia oraz ostrzejszego przebiegu choroby. Konsekwencją obecnej sytuacji może też być wzrost zachowań przemocowych wobec członków rodziny.

Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie oraz Punkt Informacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii mieści się w budynku

Urzędu Miejskiego przy ul. Plac Odrodzenia 3 oraz 1 raz w tygodniu w godzinach popołudniowo – wieczornych Punkt Konsultacyjny przyjmuje zainteresowanych w budynku Domu Kultury przy ul. Sępoleńskiej 4. Pomoc świadczona jest w w/w punkcie indywidualnie oraz grupowo. W godzinach popołudniowo-wieczornych odbywają się również zajęcia edukacyjno-grupowe i sesje indywidualne dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy. Działalność tej docelowej placówki otwiera szerokie możliwości skutecznego wspomagania MGKRPA w działalności na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zadań, które wynikają bezpośrednio z ustawy z dnia 26.10.1982 r. –o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania Punktu to:

- 1) działalność informacyjna, edukacyjna na rzecz klientów i społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- 2) udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy –Telefon Zaufania,
- 3) realizacja zajęć psychoedukacyjnych (indywidualne i grupowe) oddziaływania psychologiczne, terapeutyczne ukierunkowane na zmianę patologicznych mechanizmów uzależnień oraz uczenie umiejętności potrzebnych do utrzymywania abstynencji);
- 4) działania profilaktyczne na rzecz osób szczególnie zagrożonych uzależnieniem, w tym motywowanie osób współuzależnionych oraz członków rodzin osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego dla podwyższenia własnej sprawczości w celu skutecznego radzenia sobie z problemem uzależnienia bliskiej osoby;
- 5) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w zakładach leczenia odwykowego i udzielanie informacji nt. dostępnej oferty terapeutycznej na terenie powiatu sępoleńskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskiego;
- 6) oddziaływania profilaktyczno- terapeutyczne wobec ofiar i sprawców przemocy;
- 7) udostępnianie materiałów i specjalistycznej literatury z zakresu uzależnień, filmów edukacyjnych, czasopism;

- 8) kierowanie osób z problemem narkomanii do Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Narkomani w powiecie sępoleńskim, województwie kujawsko-pomorskim czy pomorskim w celu ustalenia dalszej pomocy;
- 9) udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach samopomocowych i grupach wsparcia.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie swoje cele i zadania realizuje również Zespół Profilaktyki Domowej.

Zadania tego zespołu to :

- 1) monitorowanie sytuacji rodzin, w których stwierdzono problem alkoholowy, przemoc;
- 2) przekazywanie informacji i współpraca z MGKRPA, MGOPS, w przypadku stwierdzenia występowania alkoholizmu, przemocy domowej, narkomanii.

Zespół pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania a warunkiem rozpoczęcia pracy z rodziną jest zgoda jej członków na spotkanie ze specjalistami.

W ramach zadań tego zespołu odbywają się również sesje małżeńskie oraz szeroko rozumiane poradnictwo rodzinne.

Głównym celem działań Zespołu Profilaktyki Domowej jest przede wszystkim uświadamianie możliwości efektywnego dokonywania zmian w swoim dotychczasowym życiu poprzez:

- a) przezwyciężanie i pokonanie kłopotów w rodzinie, których przyczyną jest przemoc domowa alkohol, narkotyki, uzależnienia behawioralne,
- b) odbudowywanie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny wobec dziecka,
- c) formy prawne, jakie można podjąć wobec osoby uzależnionej (GKRPA, Sąd Rejonowy),
- d) przekazanie wiedzy na temat choroby alkoholowej, jej rozwoju i skutków jej nieleczenia,
- e) przyjęcie nowego sposobu myślenia - mogą mieć wpływ na własne życie.

Działania nasze polegają również na dostarczeniu wiedzy na temat prawidłowych postaw rodzicielskich oraz pracy z dzieckiem wychowawczo trudnym.

1.7. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim

W ramach zadań Ośrodka pomocy uwarunkowanych ustawą o pomocy społecznej oraz o przeciwdziałaniu przemocy prowadzone są porady dla osób uwikłanych w przemoc oraz dla osób współuzależnionych. Pracownicy socjalni są przeszkoleni w zakresie przeciwdziałania

przemocy a ponadto swych klientów kierują do Punktu Interwencji Kryzysowej, Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie, który służy im pomocą terapeutyczną, psychologiczną, pedagogiczną czy prawną.

Przy MGOPS działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych oraz rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

1.8. Oświata w gminie Kamień Krajeński

Na terenie gminy funkcjonują 3 Szkoły Podstawowe i 1 Szkoła Filialna, do których uczęszcza łącznie 499 dzieci. Liczba dzieci w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych to 215. Do Przedszkola niepublicznego uczęszcza natomiast 17 dzieci. Placówki oświatowe podejmują działania, aby wprowadzić własny i dostosowany do potrzeb program profilaktyki. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna polega między innymi na: prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia oraz organizacji zajęć psychoedukacyjnych w celu wspomagania wychowawczej funkcji rodziny, zapobieganiu zachowaniom dysfunkcyjnym uczniów oraz wspieraniu ich rozwoju.

Szkoły realizują również zajęcia profilaktyczne dot. używek, zachowań agresywnych czy przemocy. Odbywają się liczne konkursy i gry sportowe mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia bez używek. Biorą udział w wycieczkach, podczas których realizowane są także zajęcia z elementami profilaktyki dot. używek.

1.9. Samodzielna Publiczna Miejsko-Gminna Przychodnia w Kamieniu Krajeńskim

W w/w przychodni pracuje 3 lekarzy rodzinnych oraz personel średni, który współdziała z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim oraz na rzecz osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą w rodzinie. W/w instytucje przekazują sobie te dane i statystyki wynikające z ich działalności, które pomocne są w opracowaniu nowych metod działania na rzecz tutejszej ludności.

1.10. Posterunek Policji w Kamieniu Krajeńskim

Posterunek Policji w Kamieniu Krajeńskim współpracuje z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Policjanci, pełniący funkcję dzielnicowych na terenie Gminy Kamień Krajeński przesyłają wnioski dot. nadużywania alkoholu przez poszczególnych mieszkańców naszej gminy o zastosowanie leczenia odwykowego. Realizują

ponadto procedurę „Niebieskiej Karty”, prowadząc monitoring rodzin uwikłanych w przemoc domową.

Komenda Policji z Sępólna Krajeńskiego przy współpracy z Posterunkiem Policji z Kamienia Krajeńskiego w szkołach i dla mieszkańców naszej Gminy prowadzą akcje profilaktyczne o szkodliwości i edukację na temat rozpoznawania zagrożeń wynikających z picia alkoholu, eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi w tym i z „dopalaczami”. Przeprowadzane są również pogadanki nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz zachowania się w sytuacjach zagrożenia.

1.11. Grupa samopomocowa AA ”Druga szansa”

Na terenie gminy od kilku lat działa grupa samopomocowa funkcjonująca w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Skupia ona środowisko osób uzależnionych od alkoholu, rozpoczynających lub kontynuujących własny proces terapeutyczny, osób zmotywowanych do utrzymywania abstynencji.

ROZDZIAŁ II

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI I NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM

Na samorzady gminne od wielu lat został nałożony obowiązek realizacji konkretnych działań, prowadzonych i finansowanych jako zadanie własne gminy w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii wymienia podstawowe cele i zadania dla samorządów gminnych.

2.1. Podstawowe cele Programu

- 1) ograniczenie i zmniejszenie rozmiarów negatywnych następstw nadużywania alkoholu, narkotyków, a także powstawania uzależnień behawioralnych.
- 2) ograniczenie możliwości spożywania napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież,
- 3) zwiększanie świadomości społecznej dotyczącej problemu alkoholizmu, narkomanii, poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą: obalenie mitu o alkoholizmie, zwiększenie frekwencji rodziców podczas spotkań profilaktycznych, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu, spożywające

narkotyków poprzez zapraszanie ich na rozmowy i proponowanie dobrowolnego leczenia odwykowego;

- 4) zwiększanie świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnień behawioralnych poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą: zwiększenie frekwencji rodziców podczas spotkań profilaktycznych, informowanie o miejscach leczenia od uzależnień behawioralnych,
- 5) zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych.
- 6) zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu powstawania uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych.

2.2. Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki nadużywania alkoholu i narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez:

- finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, oraz członków ich rodzin-osoby współuzależnione, ofiary i sprawcy przemocy domowej, dorosłe dzieci alkoholików, realizacja zajęć profilaktyczno-edukacyjnych,
- finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników Punktów Konsultacyjnych d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie,
- działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie – zapewnienie osobom potrzebującym w godzinach dopołudniowych i popołudniowo wieczornych wsparcia terapeutycznego poprzez kontakt osobisty lub telefoniczny, koordynacja działań grup samopomocowych,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego;
- informowanie na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych osobom uzależnionym i ich rodzinom.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- finansowanie bieżącej działalności punktów konsultacyjnych,
- funkcjonowanie „Telefonu Zaufania” dla mieszkańców gminy Kamień Krajeński,
- prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu ,współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy domowej,
- prowadzenie edukacji publicznej w tym zakresie i rozpropagowanie ulotek i broszur informacyjnych dotyczących działalności Punktu Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
- dofinansowanie Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie – (wyposażenie, zakup przedmiotów mebli, art. biurowych, itp.),
- prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej,
- przeprowadzenie warsztatów terapeutycznych dla osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego, przy współudziale psychologa i specjalisty terapii uzależnień;
- przeprowadzanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego,
- prowadzenie działalności informacyjnej wśród mieszkańców w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym dla dzieci młodzieży, dorosłych poprzez:

- organizowanie i prowadzenie na terenie szkół, świetlic zajęć profilaktycznych, edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych na tematy związane z problematyką alkoholową, narkotykową, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą w rodzinie,
- wypoczynek letni i wycieczka integracyjna połączona z zajęciami profilaktycznymi dot. używek i zachowań agresywnych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,

- organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów, warsztatów profilaktycznych,
 - w szczególności zajęcia na temat uzależnienia od Internetu, smartfona, mediów społecznościowych, a w tym także temat cyberprzemocy, bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni,
 - w szczególności zajęcia na temat radzenia sobie z przykrymi emocjami,
- organizowanie zajęć, mających na celu wzbudzić wśród dzieci i młodzieży różne pasje, zainteresowania (a w tym ograniczyć czas korzystania z Internetu),
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji.
- Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców, których celem jest ograniczanie powstawania uzależnień behawioralnych przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży,
- udział w szkoleniach, konferencjach dla osób zawodowo zajmujących się działaniami profilaktycznymi,
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień, przemocy domowej w tym pozycji książkowych, broszur,

4. Działalność Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim w zakresie:

- podejmowania działań w kierunkach związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych polegające m. in. na: przyjmowanie zgłoszeń i wniosków o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu, wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie-wniosek,
- przygotowywania dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym (koszty sądowe związane z wystawieniem opinii przez psychologa i psychiatrę – biegli sądowi),
- motywowania osób do dobrowolnego, stacjonarnego leczenia odwykowego,
- opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- udzielania wsparcia ofiarom i sprawcom przemocy,

- inicjowanie działań profilaktycznych wobec uzależnień;

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i grup samopomocowych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym poprzez:

- dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- organizowanie regionalnych i lokalnych spotkań trzeźwościowych, wyjazdy na mityngi ogólnopolskie,
- wspomaganie działalności grupy samopomocowej AA oraz udostępnienie lokalu dla uczestników w/w grup, wyposażenie w niezbędne materiały edukacyjne ,informacyjne itp.
- finansowanie udziału w szkoleniach, warsztatach, kursach, konferencjach przedstawicieli instytucji, podmiotów zajmujących się rozwiązaniem problemów alkoholowych, narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wsparcie edukacyjne, lokalowe i finansowe programów dla osób uzależnionych, realizowanych przez różne podmioty, zajmujące się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,

ROZDZIAŁ III

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Źródłem finansowania Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art.18.2 „Dochody z opłat za wydawane zezwolenia (...) wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art.10 ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.

Koordinatorem Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieniu Krajeńskim jest Pełnomocnik ds. profilaktyki i uzależnień oraz zdrowia, który monitoruje realizację programu i składa roczne sprawozdanie merytoryczno-finansowe z wykonania zadań zawartych w tym programie Burmistrzowi oraz przed Radą Miejską.

Wdrażanie programu zobowiązuje jego wykonawców do stałego monitorowania sytuacji w zakresie używania, nadużywania i eksperymentowania z alkoholem i narkotykami. Dostarcza ono podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności, a także modyfikacji programu.

W związku z podjętymi działaniami i realizacją szczegółowych zadań można wnioskować, iż nastąpi:

- 1) większe uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i narkomanii, a także powstawania uzależnień behawioralnych,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) pogłębienie wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
- 4) zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagających;
- 5) działania profilaktyczne, edukacyjne i terapeutyczne ukierunkowane na zapobieganie dysfunkcjom w rodzinie, poszukiwanie dróg wyjścia z sytuacji kryzysowych (Zespół Profilaktyki Domowej).

Podjęte przez naszą Gminę działania wdrażane konsekwentnie i systematycznie prowadzą do osiągnięcia zakładanych celów. Efekty działań profilaktycznych czy leczniczych nie będą natychmiastowe, gdyż wychodzenie z nałogu alkoholowego czy narkotykowego, czy uzależnień behawioralnych to wieloletni proces naprawczy.

Jednym z głównych efektów realizacji Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest zmniejszenie rozmiarów istniejących już problemów związanych z alkoholizmem, narkomanią, przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym poprzez podniesienie świadomości wśród społeczności wiejskiej oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego.

ROZDZIAŁ IV
BUDŻET –ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ
WYMIENIONYCH W PROGRAMIE

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI I NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM
BEHAWIORALNYM – 111.314,00 zł

1.Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie oraz Punkt Informacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii:

- pełnomocnik d/s profilaktyki i uzależnień oraz zdrowia- ½ etatu 52.116,00 zł.
- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych -1700,00 zł.

Zadania do realizacji:

- 1) Miejsko – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii-realizacja zadań ;
- 2) wywiady dla Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prowadzenie dokumentacji;
- 3) współpraca z grupą Anonimowych Alkoholików;
- 4) sesje indywidualne i sesje rodzinne dla klientów Punktu Konsultacyjnego ;
- 5) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia oraz informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy-motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 6) organizacja wypoczynku letniego dla dzieci ,młodzieży i dorosłych (rodzin) z elementami profilaktyki alkoholowej;
- 7) współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Tucholi, Posterunkiem Policji w Kamieniu Krajeńskim oraz KPP w Sępólnie Krajeńskim;
- 8) reprezentowanie MGKRPA w Sądzie Rejonowym w Tucholi dot. leczenia odwykowego,

2. Opłata telefonu (stacj. i Telefon Zaufania) – 820,00 zł.

3. Wypoczynek letni- wycieczka integracyjna dla rodzin objętych działaniami MGKRPA z elementami profilaktyki dot. używek „Postaw na rodzinę”- 4.000,00 zł.

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

4. Wyposażenie Punktu Konsultacyjnego d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zakup książeczek edukacyjnych do biblioteczki w w/w punkcie i zakup materiałów edukacyjnych ,szkolnych - 2000,00 zł.

5. Delegacje – 200,00 zł.

6. Działalność Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim – 9.818,00 zł.

Członkom Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każde posiedzenie w tym : kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, spotkania indywidualne z osobami uzależnionymi czy stosującymi przemoc motywujące do podjęcia leczenia. (wezwania na wniosek do MGKRPA) Wynagrodzenie za wykonane zadanie występuje tylko w przypadku ,gdy jest realizowane po godzinach pracy zgodnie z listami obecności z posiedzeń oraz protokołów dotyczących realizacji zadań

7. Opinie biegłych sądowych (psycholog, psychiatra) w celu stwierdzenia stopnia uzależnienia od alkoholu i koszty postępowania sądowego –2410,00 zł.

8. Materiały biurowe i piśmienne do prac administracyjnych. MGKRPA, teczki aktowe - 500,00 zł.

9. Dofinansowanie grupy samopomocowej AA, grup wsparcia, mitingi okolicznościowe – 800,00 zł.

10. Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej, szkolenie i doskonalenie kadry, członków komisji - 5000,00 zł.

11. Zespół Profilaktyki Domowej – sesje rodzinne, indywidualne, praca terapeutyczna z członkami rodziny osoby uzależnionej w miejscu jej zamieszkania - 3000,00 zł.

12.Dofinansowanie działań okolicznościowo – profilaktycznych z elementami profilaktyki dot. używek i przemocy-Realizacja kampanii profilaktycznych „Postaw na rodzinę-Używkom mówię STOP”-Materiały edukacyjne dot. używek, zakup programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA ”–15.650,00 zł.

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)

13.Oplata roczna za TV-300zł.

14.Realizowanie działań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy i osób z uzależnieniami prowadzonych przez psychologa -3000,00 zł.

15. Przeciwdziałanie Narkomanii – 10.000zł:

- 1) realizowanie i finansowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych prowadzonych przez
 - a. psychologa, socjoterapeutę w szkołach podstawowych i w Punkcie Informacyjnym d/s Przeciwdziałania Narkomanii , („Dopalacze i narkotyki STOP”, „Alternatywne formy odreagowania emocji”, „Nikotynizm” „Jabłko zamiast papierosa”) - 2500,00zł
 - b. (zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii);
- 2) wyposażenie i zakup materiałów biurowych, piśmiennych do Punktu Informacyjnego d/s Przeciwdziałania Narkomanii i art. szkolnych do realizacji zajęć profilaktycznych, edukacyjnych-500,00 zł;
- 3) szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej członków MGKRPA -1000,00 zł;
- 4) realizowanie warsztatów profilaktycznych w szkołach podstawowych mających na celu zdobywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i nieprzyjemnych emocjach w sposób naturalny, wyłączając stosowanie używek prowadzonych przez psychologa i socjoterapeutę -3000,00 zł;

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii).

5) realizowanie warsztatów dla osób z uzależnieniami prowadzonych przez psychologa, specjalistę terapii uzależnień -1000,00 zł;

6.zakup i realizacja programów profilaktyki uniwersalnej rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – 2.000,00 zł.

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii).

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII w KAMIENIU KRAJEŃSKIM ZA 2021 ROK.

W obecnej sytuacji walki o zdrowie i życie nie można było tracić z pola widzenia problemów alkoholowych. Część zadań ze względu na czas epidemii nie była w pełni możliwa do realizacji, jednak przez cały czas skoncentrowani byliśmy na działaniach edukacyjnych, informujących o zagrożeniach związanych z sięganiem po alkohol w tej szczególnej sytuacji.

Mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński mieli możliwość dostępu do telekonsultacji, teleporad -ze specjalistami. Od momentu zniesienia ograniczeń uruchomiono ponownie grupę samopomocową i grupę edukacyjną. W pomieszczeniu dostępne były środki ochrony osobistej: płyn do dezynfekcji, maseczki, rękawiczki.

Sytuacja pandemii powodując przedłużający się stres i lęk a także ograniczenie kontaktów społecznych sprzyja wzrostowi spożycia alkoholu, który z kolei obniża odporność organizmu i może zwiększyć ryzyko zakażenia oraz ostrzejszego przebiegu choroby.

Pandemia zwiększyła zapotrzebowanie na pomoc dla członków rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy. Mieszkańcy mogli korzystać i korzystali z kontaktów telefonicznych, z kontaktów mailowych. Pomoc udzielana za pośrednictwem wiadomości tekstowych jest szczególnie ważna tam, gdzie ze względów bezpieczeństwa, nie była możliwa rozmowa przez telefon.

Zwrócić należy też uwagę na to, że nie zostały zmienione przepisy art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczące wykorzystania środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zatem nie ma możliwości przeznaczenia ich na zadania inne niż określone w ustawie tj. realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przy organizacji bezpośrednich posiedzeń Komisji zapewnialiśmy bezpieczeństwo członkom Komisji oraz osobom stawiającym się na posiedzenia Komisji.

Sprawy związane z procedurą sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego nie należą do kategorii spraw pilnych ,o których mowa w 14 a ust 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem ,przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 ,innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U z 2020r poz.374.ze zm.) co oznacza ,że w chwili obecnej sądy nie zajmują się nimi. Każda gminna komisja samodzielnie mogła podjąć decyzję czy i w jaki sposób realizować procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego pamiętając ,że istnieją argumenty, aby na ten czas ją zawiesić.

Nasza gmina w trosce o bezpieczeństwo rodziny kierowała jednak sprawy do Sądu, a także do biegłych sądowych w celu sporządzenia opinii stwierdzającej stopień uzależnienia od alkoholu u poszczególnych mieszkańców naszej gminy, objętych działaniami Komisji. Przez cały okres stanu pandemii możliwa była również telefoniczna lub mailowa rozmowa z wnioskodawcą czy z członkami rodziny, którzy systematycznie korzystali z usług terapeuty, pedagoga czy psychologa.

Przez cały rok a w szczególności od czasu pandemii dokładaliśmy wszelkich starań aby, nie zostawiać rodziny bez pomocy .

Miejsko-Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r. został uchwalony uchwałą Nr XIII /157/2020 Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim z dnia 29 grudnia 2020 r.

Obejmuje on zadania związane z pomocą edukacyjną, terapeutyczną i psychologiczną osobom uzależnionym i ich rodzinom (osobom współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy domowej) oraz działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży oraz dorosłych.

Program na rok 2021 został zrealizowany w następujących działaniach:

I. Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz wszystkich zgłaszających się w sytuacjach kryzysowych związanych z

problemem uzależnienia oraz przemocą w rodzinie. Wieloletnie funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego i zdobyte doświadczenie w pracy z klientami wskazuje na dalszą potrzebę istnienia i rozwoju form pomocy dla wszystkich osób zgłaszających się po pomoc.

W/wym. punkt konsultacyjny prowadził następujące formy pomocy: całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta, nawiązywanie pierwszego kontaktu, motywowanie do podjęcia leczenia, praca z ofiarami i sprawcami przemocy, współpraca z instytucjami i organizacjami, indywidualna i grupowa psychoterapia motywująco- wspierająca oraz prowadzenie wypożyczalni materiałów edukacyjnych (filmy video, książki, czasopisma). W ramach procedury "Niebieskiej Karty" dostarczaliśmy pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej a przede wszystkim wsparcia, w każdym momencie kiedy było to potrzebne.

Zajęcia edukacyjne były prowadzone w grupie edukacyjnej dla osób pijących szkodliwie, uzależnionych ,osób stosujących przemoc -praca z osobami nad przełamywaniem mechanizmów obronnych poprzez dostarczanie wiedzy umożliwiającej zrozumienie uzależnienia, zaakceptowanie własnego uzależnienia, zdobyciu nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez użycia zachowań przemocowych. Udział w niej brało 24 osoby ,w tym 8 kobiet;

Przy współpracy psychologa i specjalisty terapii uzależnień realizowane były zajęcia psycho edukacyjne dotyczące problematyki alkoholowej, przemocy w rodzinie oraz trudności wychowawczych z dziećmi. Działania podjęte przez psychologa i terapeutę były realizowane w oparciu o aktualną wiedzę medyczną (ICD-10), wg której uzależnienie jest chorobą przewlekłą, nieuleczalną i jedyną formą leczenia jest podjęcie specjalistycznej psychoterapii.

W wyniku współpracy różnych instytucji i podjęciu własnej terapii przez poszczególne osoby uzyskano poprawę sytuacji w wielu rodzinach a przede wszystkim została zatrzymana przemoc domowa poprzez:

- wniesienie sprawy o znęcanie się psychiczne i fizyczne nad rodziną do Sądu Rejonowego w Tucholi-3 sprawy,
- skierowanie osób na leczenie odwykowe przymusowe(opinie biegłych sądowych – psychiatra i psycholog) - 11 spraw (w toku 7),
- skierowanie sprawców przemocy do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Przy współpracy psychologa, specjalisty terapii uzależnień i pełnomocnika d/s profilaktyki i uzależnień przeprowadzone zostały również interwencje kryzysowe, sesje rodzinne

konfrontacyjne-11 rodzin. Pracownik Punktu Konsultacyjnego kierował też osoby do specjalistów służby zdrowia (psychiatra) w celu przeprowadzenia niezbędnych badań diagnostycznych potrzebnych do właściwego rozwiązania sytuacji życiowej.

Z oferty punktu skorzystało ogółem 114 osób. Dodatkowo w ramach działalności punktu funkcjonuje Telefon Zaufania ,pod którym również udzielano porad-konsultacji telefonicznych. Forma telefonu ma charakter poufny ,dlatego też duża liczba dzwoniących zachowuje anonimowość . Porady telefoniczne głównie dotyczyły problemów związanych z alkoholem , przemocą w rodzinie jak również sytuacją wywołaną epidemią COVID -19.

Tabela nr 1. Zestawienie zbiorcze z lat 2019 do 30 września 2021. z ilości osób objętych działaniami Punktu Konsultacyjnego

Ilość osób	2019	2020	2021
Ogółem	108	112	114
w tym : nadmiernie pijących bądź uzależnionych	53	58	58
Współzależnionych: w tym	55	54	56
DDA	13	9	10
Ofiar przemocy domowej	11	24	22
Sprawców przemocy domowej	10	21	15

Po raz pierwszy do Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie w 2021r. zgłosiło się 42 osoby.

II. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół ten działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i został powołany Zarządzeniem Burmistrza. Osoby powołane do pracy w Zespole Interdyscyplinarnym to przedstawiciele n/w instytucji:

- Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim,
- placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci z Gminy Kamień Krajeński,
- policji

- Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim,
- Samodzielnej Publicznej Miejsko – Gminnej Przychodni w Kamieniu Krajeńskim,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi,
- Prokuratury Rejonowej w Tucholi.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca współpracę celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Działania te skierowane są na rozwiązanie konkretnego problemu.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5 oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie od 01.01.2021 r. do 30.09.2021 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 15 „Niebieskich Kart”.

W wyniku podjętych działań przez grupy robocze, w rodzinach gdzie prowadzona była procedura „Niebieska Karta”:

- w 10 przypadkach wystąpiono do Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim z wnioskiem o podjęcie działań mających na celu podjęcie leczenia przez osoby nadużywające alkohol,
- złożono 1 zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy,
- zmotywowano 3 osoby do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie,
- kierowano osoby uzależnione od alkoholu do skorzystania z pomocy specjalisty w zakresie leczenia uzależnień, podjęcia terapii odwykowej,

- motywowano osoby współzależnione od alkoholu do podjęcia terapii dla osób współzależnionych,
- 12 osób regularnie korzystało ze wsparcia psychologa,
- 1 osoba podjęła dobrowolne leczenie w Ośrodku Leczenia Uzależnień,
- we wszystkich rodzinach prowadzono pracę socjalną,
- wobec 3 osób – sprawców przemocy Sąd wydał nakaz opuszczenia lokalu i zakaz zbliżania, z tego 1 sprawca został skazany wyrokiem Sądu na karę pozbawienia wolności za znęcanie się,
- 4 rodziny współpracowały z asystentem rodziny.

III. Świetlica środowiskowa „Promyczek” jest placówką opiekuńczo-wychowawczą udzielającą wsparcia dziennego dzieciom pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, niepełnych lub dotkniętych innymi problemami. Uczestnicy świetlicy poprzez udział w zajęciach mają możliwość rozwijać swoje pasje ,zainteresowania, spędzać czas w grupie rówieśniczej, uczyć się zasad współdziałania .Celem działalności świetlicy środowiskowej jest wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

IV. W ramach promocji zdrowego stylu życia zorganizowano dzieciom, młodzieży i rodzicom dwudniową wycieczkę integracyjną „Postaw na rodzinę” z elementami zajęć profilaktycznych dot. używek w ramach zdrowego stylu życia. Był to wyjazd nad morze do Jarosławca. W wycieczce ogółem brało udział 53 osoby, mieszkańcy Kamienia Krajeńskiego i okolicznych wsi. Uczestnicy wypoczynku letniego to uczniowie szkoły podstawowej w Kamieniu, Zamarte, Dużej Cerkwicy. Dzieci i młodzież miała możliwość spędzenia wolnego czasu z dala od alkoholizmu swoich bliskich czy bycia obserwatorem, świadkiem przemocy domowej w swoich rodzinnych domach. Podczas realizacji zajęć profilaktycznych przeprowadzono konkursy wiedzy o tematyce alkoholowej i narkotykach. Zajęcia te miały też na celu kształtowanie i wzmacnianie osobowości dziecka, ukazanie wartości zdrowego stylu życia. Liczne gry i miały na celu przełamywanie onieśmielenia, wzajemnego poszanowania ,budowania zaufania oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach rodzinnych. Uczestnicy korzystali też z sesji indywidualnych z socjoterapeutką, omawiali nurtujące ich problemy czy uczyli się pokonywania trudności i przeszkód w dążeniu do zaplanowanych wcześniej celów.

Nauczyły się empatii do drugiego człowieka, współpracy w grupie, szacunku i tolerancji, koleżeństwa, umiejętności rozwiązywania konfliktów, propagowania pozytywnych postaw społecznych, promowania bezpiecznych zabaw i zachowań. Tego typu wyjazdy pokazują, że dzieci choć obarczone różnymi problemami dorosłych chcą i potrafią być wspaniałymi młodymi ludźmi, którzy bez agresji i używek mogą dobrze się bawić i poznawać świat.

Podczas wycieczki wśród wszystkich uczestniczących przeprowadzono anonimowe ankiety z zakresu problemu przemocy, alkoholizmu i narkomanii na terenie gminy Kamień Krajeński.

Z analizy ankiet wynika, że mieszkańcy naszej gminy zarówno dzieci jak i dorośli posiadają wiedzę na temat przemocy w rodzinie, wiedzą do jakich instytucji mogą się zgłosić o pomoc. Podkreślają, (33 osoby na 53 ankietowanych), że alkoholizm jest jedną z najważniejszych przyczyn stosowania przemocy w rodzinie. Ciekawostką jest też fakt, że osoby ankietowane, za najważniejsze zagrożenie w naszej gminie uważają alkoholizm. Posiadają wiedzę z tego zakresu i są zorientowani, że alkoholizm jest chorobą, która wymaga leczenia i jest długoletnim procesem naprawczym.

V. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim pracowała przez cały rok w dwóch zespołach: zespół ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zespół ds. profilaktyki i kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Ogólnie zarejestrowanych jest 232 osoby z czego w 2021 roku po raz pierwszy zarejestrowanych zostało 12 osób z naszej gminy. Członkowie Komisji prowadzili nowe sprawy dotyczące 32 osób w tym: w 11 przypadkach wystąpili do Sądu Rejonowego w Tucholi o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych, przeprowadzali rozmowy wspierające -motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, utrzymywania trzeźwości i zatrzymania przemocy w rodzinie.

Z osobami zainteresowanymi podjęciem leczenia odwykowego uzgadniano termin przyjęcia do placówek odwykowych. Członkowie Komisji również nawiązywali kontakt z członkami rodziny wezwanej na posiedzenia Komisji.

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim w 2021r. odbyła 18 posiedzeń, na których omawiano przebieg prac w podzespołach oraz rozpatrywano wnioski o skierowanie do biegłych sądowych (psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii stwierdzającej stopień uzależnienia od alkoholu. Zespół ds.

motywowania do podjęcia leczenia odwykowego do 30.09.2021r. wezwał 28 osoby na posiedzenie Komisji, z czego zgłosiło się 21 osób.

W przypadku trzykrotnego nie zgłoszenia się na w/w Komisję, osoby nadużywające alkoholu, u których zachowanie ma demoralizujący wpływ na nieletnie dzieci oraz stosujące przemoc, kierowane są na przymusowe leczenie odwykowe. Wówczas przygotowuje się dokumentację i wnioski do Sądu Rejonowego w Tucholi III Wydział Rodzinny i Nieletnich, który wydaje postanowienie o przymusowym leczeniu odwykowym.

Na 2022 r. przewidywane są kolejne wnioski (4 sprawy są w toku). Wnioski wpływające do Komisji w większości dotyczą osób, które już wcześniej miały kontakt z komisją. Bardzo trudno jest przekonać osoby uzależnione do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego. Choroba alkoholowa to choroba zaprzeczania i minimalizacji. Osoba pijąca nie widzi u siebie problemu, obwinia wszystko i wszystkich by móc dalej pić alkohol. Dlatego też, leczenie osób uzależnionych to wieloletni proces wymagający motywacji wewnętrznej i systematyczności w terapii grupowej i indywidualnej.

Kilka osób zobowiązanych jest przez Sąd Rejonowy w Tucholi do podjęcia leczenia odwykowego, które aktualnie korzystają z oferty terapeutycznej w Punkcie konsultacyjnym. Mają też dozór kuratora i obowiązek podjęcia terapii w systemie stacjonarnym, ambulatoryjnym. Niestety podjęcie decyzji o leczeniu odwykowym przez osoby uzależnione od alkoholu to długotrwały proces. W pierwszym kontakcie terapeutycznym osoby te najczęściej są pełne zaprzeczania, minimalizacji, buntu, odwracania uwagi od problemu, obwiniają wszystkich i wszystko broniąc i usprawiedliwiając w ten sposób dalszą silną potrzebę picia alkoholu. Po kilku miesiącach lub latach systematycznej pracy nad sobą dopiero są skłonni spróbować podjęcia leczenia odwykowego w placówce ambulatoryjnej lub stacjonarnej. Wnioski takie przedstawiam po wieloletniej pracy z mieszkańcami naszej gminy, którzy dotknięci są chorobą alkoholową. Są też takie osoby, które mimo posiadanej wiedzy i szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu wybierają dalsze picie i nie podejmują żadnych prób wyjścia z nałogu alkoholowego. Najczęściej taki proces kończy się śmiercią co miało miejsce również w naszej gminie. Na dzień dzisiejszy osób, które utrzymują całkowitą abstynencję, są w trakcie terapii odwykowej lub próbują utrzymywać abstynencję, korzystają z usług terapeuty, psychologa, zajęć grupowych i sesji indywidualnych dla osób współuzależnionych, ofiar, sprawców przemocy jest 54 osoby.

Tabela nr 2. Zestawienie zbiorcze z lat 2018 do 30 września 2021r. z ilości osób wezwanych na posiedzenia MGKRPA

Ilość osób zarejestrowanych	2019	2020	2021
Ogółem	200	220	232
-wezwanym na MGKRPA	42	45	33
-z tego zgłosiło się	15	15	26
-skierowano na leczenie przymusowe do Sądu Rejonowego w Tucholi	4	4	11
-zarejestrowanych po raz pierwszy w MGKRPA	10	11	12

Na mocy art.21 ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach lecznictwa odwykowego i jest bezpłatne. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna .

W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji, członkowie Komisji uczestniczyli w szkoleniach i naradach szkoleniowych zarówno z zakresu alkoholizmu, narkomanii i przemocy.

Przez cały rok rozprowadzono materiały edukacyjne, ulotki ,brozury ,filmy edukacyjne dot. przeciwdziałaniu uzależnieniom. Dofinansowywano konkursy plastyczne, konkursy wiedzy, wycieczki ,które swoim hasłem i zajęciami profilaktycznymi propagowały zdrowy i trzeźwy styl życia.

Nasza Gmina od wielu lat bierze udział w kampaniach edukacyjnych , które mają na celu między innymi ,zmianę zachowań sprzedawców co do respektowania prawa w zakresie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz uświadomienie rodzicom ich kluczowej roli w kształtowaniu odpowiedzialnych postaw wobec alkoholu u młodych ludzi. Członkowie Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udali się do sklepów na terenie gm. Kamień Kraj. i rozdawali sprzedawcom ulotki i brozury dotyczące zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Sprzedawcy punktów sprzedaży napojów alkoholowych zostali jednocześnie przeszkoleni z zakresu przestrzegania zadań ustawy z dnia 26 października 1982r.o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zostali poinformowani przez zespół o sankcjach ,w wyniku nie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych

.Rodzice otrzymali broszury informacyjne o tym, jakie skutki może mieć zbyt wczesna inicjacja alkoholowa nieletnich oraz mówiące jak należy rozmawiać z dziećmi, by kształtować w nich odpowiedzialną postawę względem alkoholu.

Dzieci wraz z rodzicami uczestniczyły we wspólnych zabawach ,odbyły też się zajęcia plastyczne pod hasłem „Moja rodzina”. Wykonano prace plastyczne o tematyce „Używkimój wróg”.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kamieniu Krajeńskim i w Szkole Podstawowej w Dużej Cerkwicy, Zamartem przy współpracy specjalisty terapii uzależnień, psychologa, przeprowadzono zajęcia z elementami profilaktyki dot. używek , zachowań agresywnych i przemocy oraz konfliktów rówieśniczych. Poruszono również tematykę aktualnej sytuacji zdrowotnej związanej z pandemią COVID-19- „Świat emocji a pandemia” .

Posterunek Policji w Kamieniu Krajeńskim przy współpracy z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził szereg akcji profilaktycznych dla dzieci ,młodzieży i osób dorosłych. Mieszkańcy naszej gminy otrzymali opaski odblaskowe dla dzieci z hasłem „Stop- używkom” oraz dla osób dorosłych i kierowców z hasłem „Wybieram trzeźwość”.

VI. Przez cały rok na terenie naszej gminy działała grupa samopomocowa, funkcjonująca w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików . Skupia ona środowisko osób prowadzących lub kontynuujących własny proces terapeutyczny. Grupa ta spotyka się w każdy poniedziałek o godzinie 17.00 na mityngach trzeźwościowych. W ostatni poniedziałek każdego miesiąca odbywa się Miting otwarty dla wszystkich, którym problemy alkoholowe nie są obojętne. Grupa AA „Druga szansa” w ramach swych działań organizuje też co roku Miting otwarty – spotkanie dot. rocznic trzeźwości uczestników grupy AA, w którym uczestniczą rodziny dotknięte alkoholizmem czy przemocą w rodzinie oraz zaproszeni goście.

VII. Punkt Informacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii stawiają za główny cel gminy Profilaktykę, czyli działania mające zahamować tempo wzrostu tego niebezpiecznego procederu.

Głównymi odbiorcami zażywania środków psychoaktywnych, w tym narkotyków, stała się głównie młodzież, dla której narkotyki są najprostszym sposobem na oderwanie się od rzeczywistości, dobrą zabawę, zabiciem nudy, chwilowym zapomnieniem o kłopotach, problemach na jakie napotykają wchodząc w dorosłe życie. Zawarte w programie działania miały na celu ograniczenie rozmiarów szkód. Z jednej strony są to działania profilaktyczne, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, z drugiej działania na rzecz rozwiązywania i zmniejszania rozmiarów aktualnie istniejących problemów.

W 2021r.do Punktu Informacyjnego ds. przeciwdziałania narkomanii zgłosiły się 2 osoby (dorosłe) z problemem narkomanii u bliskich im osób . Poza tym nie było żadnego zgłoszenia z innych instytucji pomagającym osobom z problemem narkotykowym. Mimo, że na terenie naszej gminy jak wynika z anonimowych ankiet problem narkomanii występuje w minimalnym stopniu celem działania Punktu Informacyjnego w naszej gminie jest przede wszystkim profilaktyka i wsparcie w rozwiązywaniu problemów narkomanii. Większość osób nie zdaje sobie sprawy ,w którym momencie zażywanie staje się problemowe i prowadzi do negatywnych następstw zdrowotnych .Niedostateczna wiedza na ten temat powoduje, że młodym ludziom brak motywacji do zmiany zachowania oraz szukania w odpowiednim czasie kontaktu ze specjalistą. Rodzice, którzy rozpoznają objawy zażywania narkotyków u swoich dzieci, mogą właśnie w tym miejscu uzyskać wsparcie i informacje o możliwości podjęcia leczenia w profesjonalnej placówce w systemie stacjonarnym, a także uzyskać dalszą ofertę pomocy po jego zakończeniu. Osoby zażywające narkotyki oraz ich rodziny wymagają szczególnego, specjalistycznego wsparcia oraz zmotywowania do dokonania życiowych zmian.

VIII. Podstawowym założeniem Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021r. była promocja zdrowia, zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych , zjawisk narkomanii, skutecznej ochronie rodziny przed przemocą, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi nadrzędnym celem w społeczności gminnej jest promocja zdrowia poprzez zmniejszenie liczby osób uzależnionych i nadużywających

alkoholu. Poprzez realizację poszczególnych zadań w/w programu staraliśmy się uświadomić mieszkańcom naszej Gminy, skutki jakie niesie za sobą uzależnienie.

Jest to problem tym poważniejszy, że większość osób nadużywających czy uzależnionych nie chce podejmować leczenia a w wielu nie jest świadoma, że już dawno przekroczyła próg nieszkodliwego używania substancji. Poprzez ryzykowne spożywanie alkoholu rozumie się picie alkoholu w nadmiernych ilościach, jednorazowo i w określonym przedziale czasu, niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony. Problemy alkoholowe, podobnie jak inne problemy społeczne znajdują się w centrum uwagi wielu służb i instytucji. Program zakłada kontynuowanie dotychczasowych działań z zakresu profilaktyki uzależnienia, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, co warunkuje skuteczność i ciągłość podejmowania działań.

BUDŻET

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI I NARKOMANII- 136.199,20

W budżecie w rozdziale-przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii na rok 2021 na działania profilaktyczne, edukacyjne ,terapeutyczne zgodne z zadaniami Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczona jest kwota w wysokości -136.199,20zł.

Środki nie wykorzystane w tym roku zostaną przeznaczone w roku kolejnym na zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ,aby zapewnić ciągłość realizowanych działań.

1.Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie oraz Punkt Informacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii:

- pełnomocnik d/s profilaktyki i uzależnień oraz zdrowia- 1 etat 64.424,57zł.,

Zadania do realizacji:

- 1) Miejsko – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii-realizacja zadań;
- 2) wywiady dla Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prowadzenie dokumentacji;

- 3) współpraca z grupą Anonimowych Alkoholików;
- 4) profilaktyka na temat alkoholizmu, narkomanii, przemocy dla dzieci i młodzieży w szkołach;
- 5) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej ,udzielenie stosownego wsparcia oraz informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy –motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 6) sesje indywidualne i sesje rodzinne dla klientów Punktu Konsultacyjnego;
- 7) organizacja wycieczki letniej dla dzieci ,młodzieży i dorosłych(rodziny) z elementami profilaktyki alkoholowej;
- 8) 8)współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Tucholi Posterunkiem Policji w Kamieniu Krajeńskim oraz KPP w Sępólnie Krajeńskim;
- 9) 9)reprezentowanie MGKRPA w Sądzie Rejonowym w Tucholi ,dot. leczenia odwykowego mieszkańców naszej Gminy.

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

2. Wycieczka letnia- wycieczka integracyjna 2 dniowa „ Postaw na rodzinę” z elementami zajęć profilaktycznych dot. używek w ramach zdrowego stylu życia dla dzieci , młodzieży i ich rodziców-1992,99zł
(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).
3. Delegacje-32,00 zł.
4. Zakup opasek odblaskowych „Wybieram trzeźwość”, „Stop-używkom” dla dzieci i osób dorosłych -500,00 zł.
5. Różne opłaty i składki oraz koszty postępowania sądowego -800,00 zł.
6. Działalność Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim – 7.822,58zł.

Członkom Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każde posiedzenie w tym : kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, spotkania indywidualne z osobami uzależnionymi czy stosującymi przemoc motywujące do podjęcia leczenia(wezwania na wniosek do MGKRPA)

Wynagrodzenie za wykonane zadanie przysługuje tylko w przypadku ,gdy jest realizowane po godzinach pracy zgodnie z listami obecności z posiedzeń oraz protokołów dotyczących realizacji zadań.

7. Zakup materiałów biurowych, piśmiennych, wyposażenie ,teczki aktowe dla osób objętych działaniami MGKRPA, działalność administracyjna Punktu Konsultacyjnego d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -1624,89 zł.
8. 8.Opinie biegłych sądowych (psycholog ,psychiatra) w celu stwierdzenia stopnia uzależnienia od alkoholu i koszty sądowe dot. zastosowania obowiązku leczenia odwykowego przez sąd Rejonowy w Tucholi - 1528,00 zł.
9. 9.Szkolenie członków MGKRPA-1680,00 zł.
10. 10.Zajęcia z elementami profilaktyki dot. używek, zachowań agresywnych, przemocy-konsultacje ,porady indywidualne dla dzieci i osób dorosłych, opracowanie materiałów edukacyjnych ,szkoleniowych (specjalista terapii uzależnień) - 3840,00 zł.
11. Dofinansowanie grupy samopomocowej AA, grup wsparcia, mitingi okolicznościowe - 828,94zł.
12. 12.Dofinansowanie wniosków, działań, akcji okolicznościowo – profilaktycznych połączonych z realizacją zajęć dot. używek oraz przeciwdziałania agresji i przemocy, - 1697,44zł.

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

13. Zajęcia z elementami profilaktyki dot. przemocy dla osób uzależnionych od alkoholu i sprawców przemocy (psycholog, specjalista terapii uzależnień) - 1840,00 zł.
14. 14.Opłata telefonu (Telefon Zaufania) – 660,00 zł.
15. 14.Przeciwdziałanie Narkomanii – 10.000,00 zł:
 - opracowanie i przygotowanie materiałów edukacyjnych i szkoleniowych (materiały do wydruku) dla dzieci ,młodzieży i osób dorosłych –mieszkańców Gminy Kamień Krajeński -1800,00 zł.,
 - zakup materiałów biurowych , piśmiennych, szkolnych i innych do zajęć profilaktycznych – 511,85 zł.
 - realizacja zajęć z elementami profilaktyki dot. narkomanii-(psycholog, specjalista terapii uzależnień)-1020,00 zł.,

- konsultacje indywidualne ,porady dla mieszkańców gminy - 2080,00 zł.

(zadania zgodne z realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii).

2022

Diagnoza uzależnień behawioralnych

Gmina Kamień Krajeński

Nowe Horyzonty

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE W GRUPIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY	4
GUPA BADANA	4
WYNIKI BADAŃ	5
UZALEŻNIENIE OD GIER HAZARDOWYCH	6
UZALEŻNIENIE OD INTERNETU, TELEFONU I PORTALI SPOŁECZNOŚCIOWYCH	12
ZAKUPOHOLIZM	16
PRACOHOLIZM	18
UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE W ŚRODOWISKU MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	19
GUPA BADANA	19
UZALEŻNIENIE OD INTERNETU I SMARTFONU	20
UZALEŻNIENIE OD HAZARDU	25
PODSUMOWANIE	31
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	34

WSTĘP

Terminem „uzależnienia behawioralne” określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności (np. graniem w gry hazardowe). Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, natomiast nieformalnie – szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. Zatem, poza uprawianiem hazardu, do tzw. uzależnień behawioralnych należą również zachowania przystosowawcze, np. robienie zakupów czy uprawianie ćwiczeń fizycznych, jeśli wykonywane są kompulsywnie i niosą negatywne konsekwencje dla jednostki i jej otoczenia.¹

Raport ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w pierwszym kwartale 2022 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z uzależnieniami behawioralnymi.

Dane dotyczące zagrożeń behawioralnych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Kamień Krajeński wśród dwóch grup reprezentujących lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński,
- 2) młodzież szkolna z terenu Gminy Kamień Krajeński.

Celem przeprowadzonych badania była identyfikacja występujących w lokalnym środowisku zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi, w szczególności obejmującymi postawy i opinie respondentów związane z:

- uzależnieniem od gier hazardowych,
- uzależnieniem od Internetu, telefonu oraz korzystania z portali w mediach społecznościowych,
- uzależnieniem od zakupów,
- uzależnieniem od pracy.

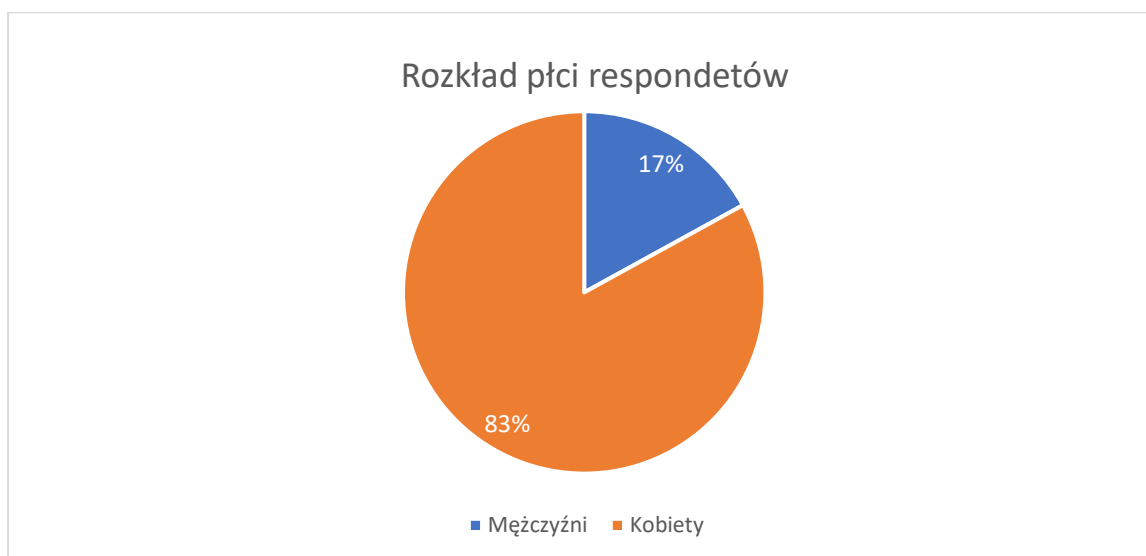
¹ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE W GRUPIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

GUPA BADANA

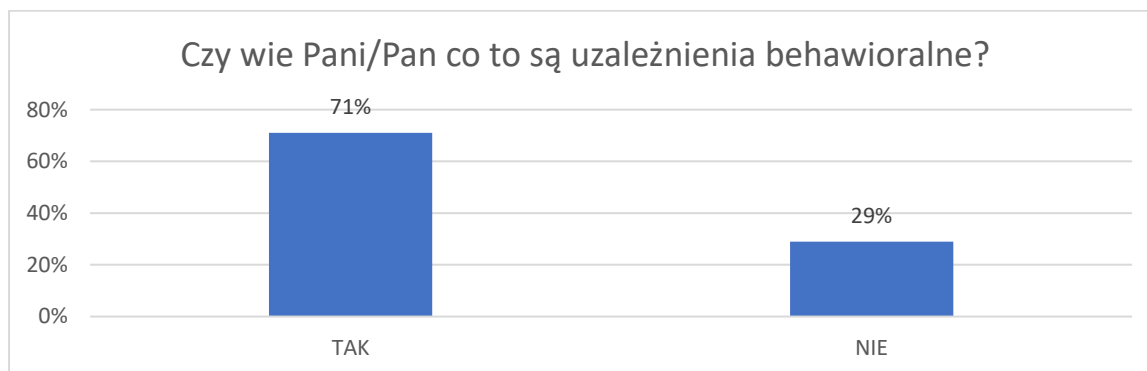
Badania zostały przeprowadzone metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

W badaniu wzięło udział 109 dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński. 18 z respondentów to mężczyźni, natomiast 91 osób to kobiety. Średnia wieku badanych to 40 lat.

WYNIKI BADAŃ

W pierwszym pytaniu ankiety skierowanej do dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński zapytaliśmy, czy posiadają wiedzę na temat czym są uzależnienia behawioralne. Udzielone odpowiedzi wskazują, że **71% procent respondentów uważa, że posiada taką wiedzę**, natomiast 29% wskazało przeciwnie.

Następnie poprosiliśmy o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności odmiennych problemów jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem jako bardzo ważny i raczej istotny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców Gminy Kamień Krajeński.

<i>Ocena ważności problemów przez badanych mieszkańców</i>				
<i>Problem</i>	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
Uzależnienie od komputera i Internetu (siecioholizm)	45%	40%	10%	5%
Zakupoholizm	10%	37%	36%	17%
Hazard	9%	13%	39%	39%
Seksoholizm	8%	11%	47%	34%
Pracoholizm	18%	31%	38%	13%
Zaburzenia odżywiania (np. jedzenioholizm, anoreksja, bulimia)	16%	31%	31%	22%

Za najistotniejsze problemy z zaprezentowanych w powyższej tabeli, mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński uznali: **uzależnienie od komputera i Internetu (85%), pracoholizm (49%), zakupoholizm (47%) oraz zaburzenia odżywiania (47%)**.

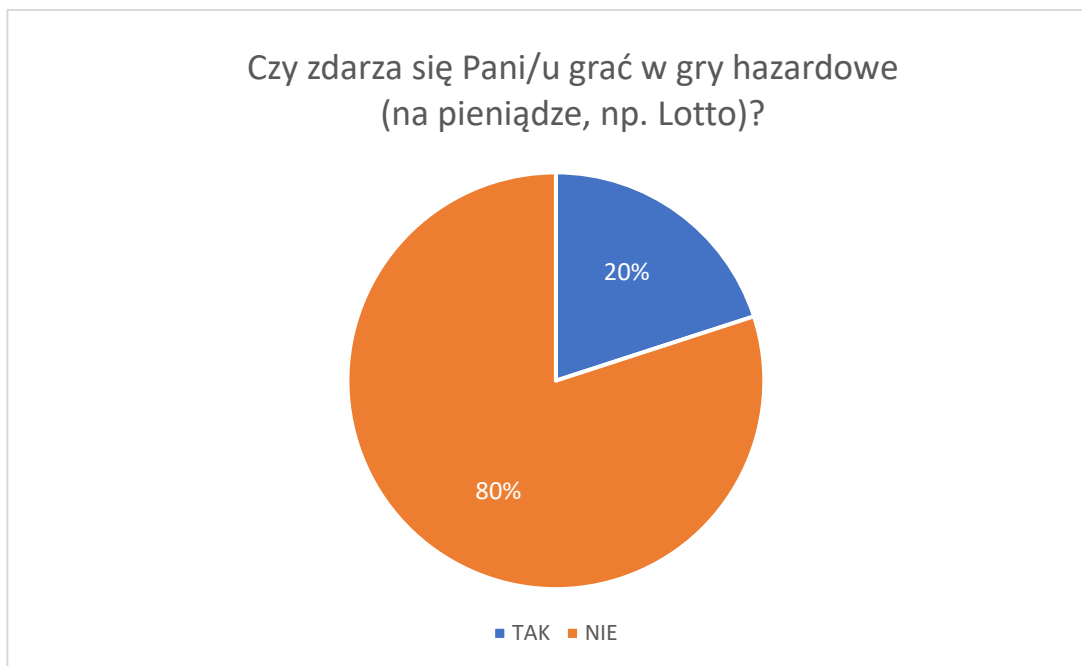
UZALEŻNIENIE OD GIER HAZARDOWYCH

Uzależnienie od hazardu należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry.

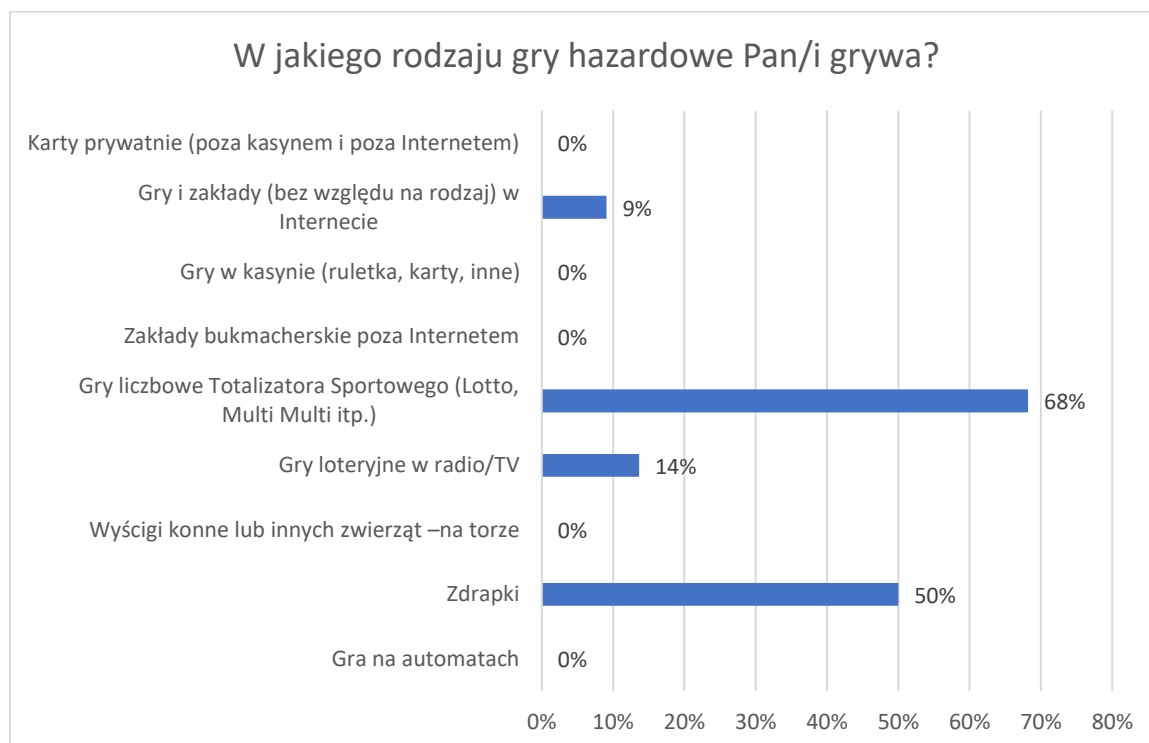
W Polsce problem patologicznego uzależnienia narasta i choć staje się coraz bardziej powszechny, to świadomość społeczna konieczności leczenia tej choroby, jak i samych form pomocowych pozostaje ciągle marginalna. Ocenia się, że ponad 380 tys. osób może być uzależnionych od gier hazardowych, a około 200 tys. jest narażonych na ryzyko uzależnienia. Uważa się, że ponad 6 mln osób cierpi i doświadcza negatywnych skutków uzależnienia swoich dzieci, rodziców, partnerów. Niebezpiecznym jest to, że inicjacja hazardowa dotyka osoby w coraz młodszym wieku. We współczesnym świecie, zagrożenie ryzykiem nałogu hazardowego jest związane z preferowanym sposobem spędzania relaksacyjnego czasu i łatwym dostępem do nowych typów hazardu np. internetowego czy publiczne miejsca pełne elektronicznych gier.²

Respondenci zostali zapytania o ich doświadczenia związane z grami hazardowymi na pieniądze. Wyniki wskazują, że wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński **80% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze**, a 20% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu.

² www.salusprodomo.pl

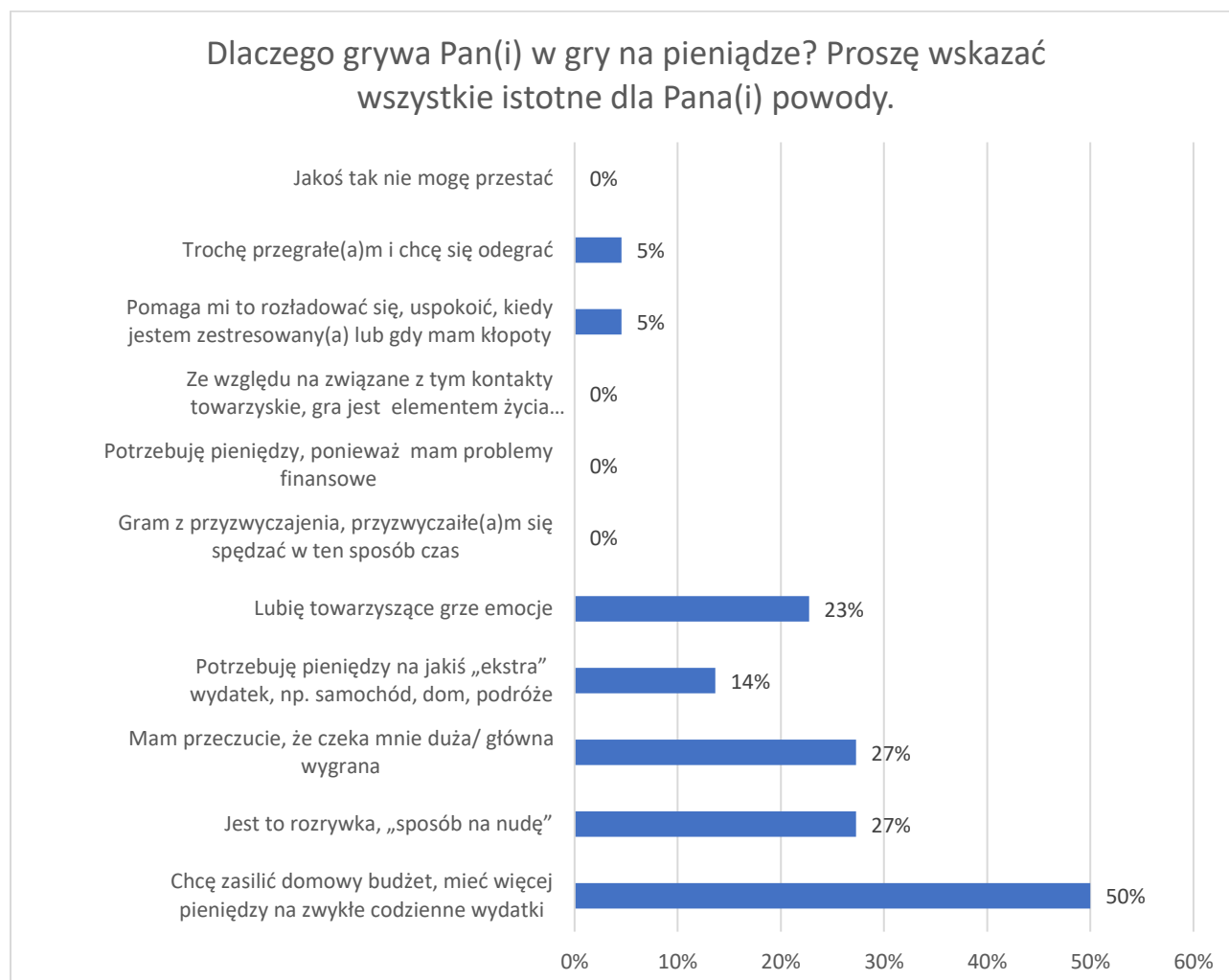
Nadepnie zapytaliśmy ankietowaną grupę o gry hazardowe w jakie grywają. Największą popularnością cieszą się: gry Totalizatora Sportowego (68%), zdraпки (50%), gry loteryjne w radio/TV (14%).

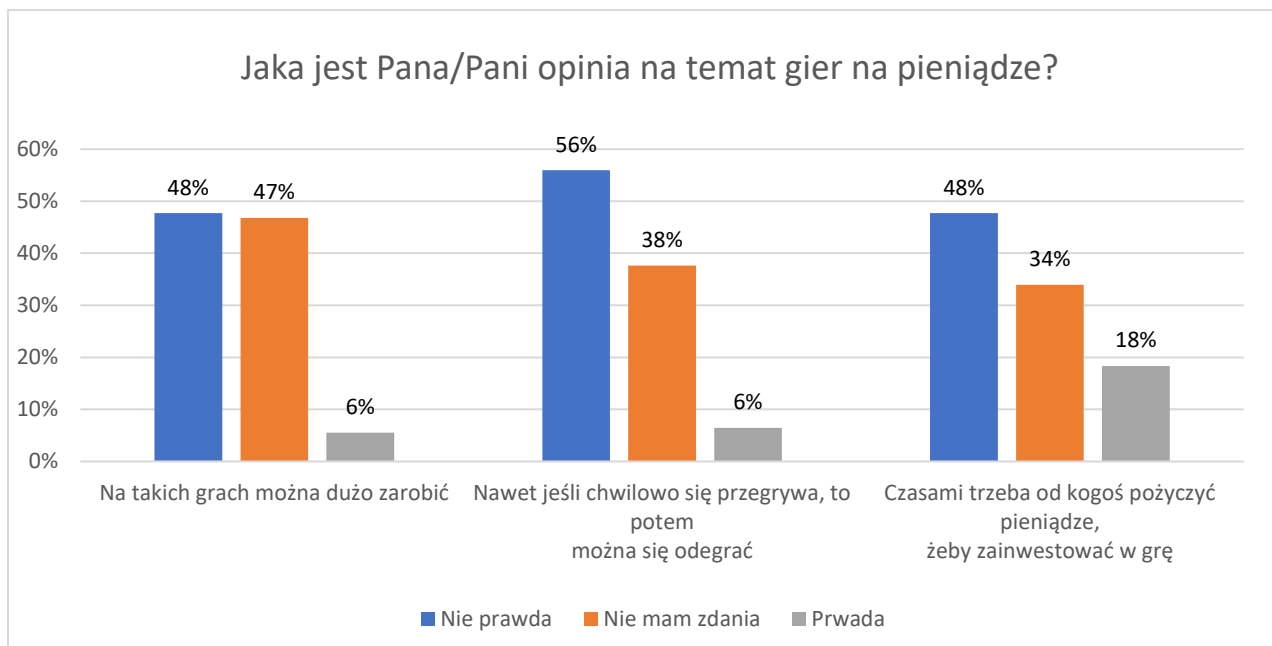

Wśród przyczyn podejmowania gier na pieniądze, na jakie wskazują badani dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. 50% ankietowanych przyznaje, że

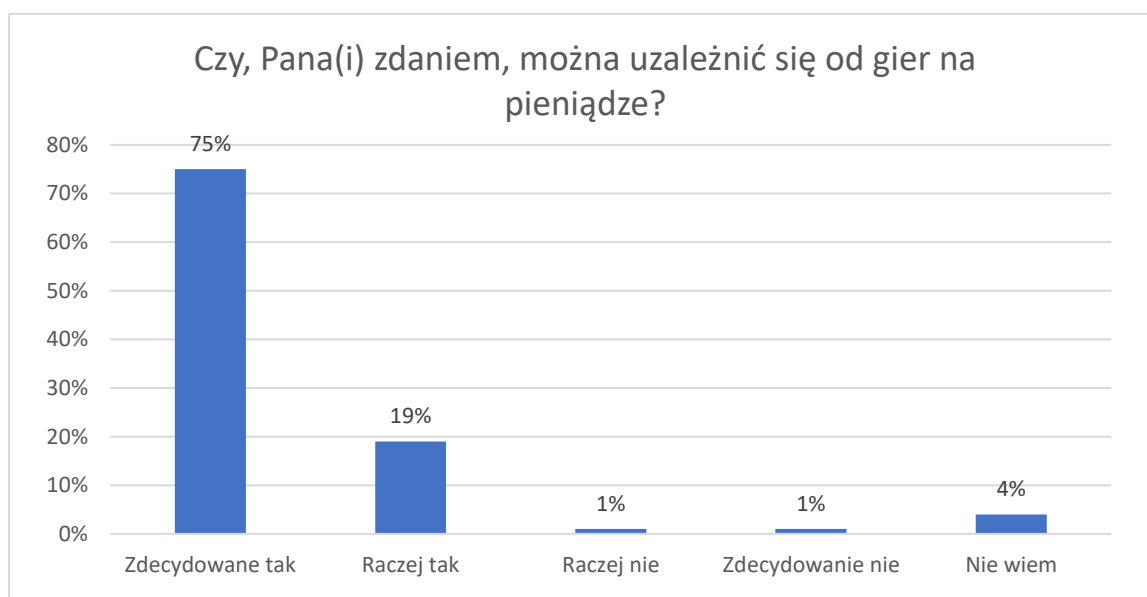
grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 14% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 27% zaznaczyło, że ma przecucie, iż czeka na nich duża wygrana, 27% zaznaczyło, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a również 23% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje.

Aby poznać opinię mieszkańców na temat gier hazardowych na pieniądze, przedstawiono im w ankiecie trzy stwierdzenia i poproszono o ocenę, czy uważają je za prawdziwe lub też nie prawdziwe. **Spora część mieszkańców Gminy Kamień Krajeński przyjmuje konstruktywne postawy względem gier hazardowych.** 48% uważa za nieprawdę określenie „na takich grach można dużo zarobić”. 56% nie zgadza się z twierdzeniem: „nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać”. 48% ankietowanych również uważa za nieprawdziwe zdanie „czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę”.

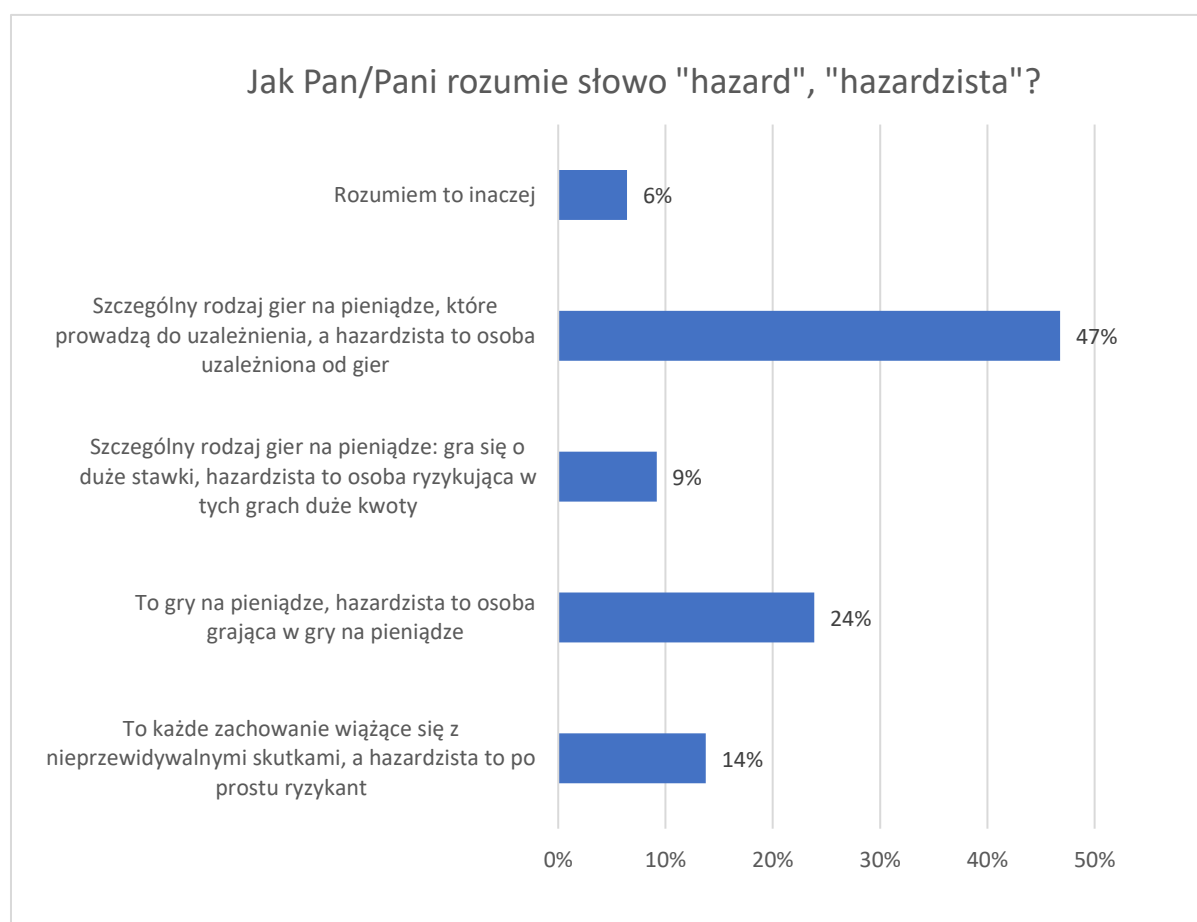
94% ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński uważa, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 2% respondentów.

Uzależnienie od hazardu jest uznawane za przewlekłe i niewyleczalne schorzenie. Oznacza to, że powrót hazardzisty do bezpiecznego grania jest niemożliwy, zawsze wymknie się ono spod kontroli nawet, gdy przerwa w graniu była stosunkowo długa. Abstynencja od grania, nawet relatywnie długa, nie jest dowodem na wyleczenie i brak choroby.

Uzależnienie od hazardu wymaga kompleksowego leczenia psychoterapeutycznego (psychoterapia indywidualna, rodzinna) i być może włączenia psychiatrycznego leczenia farmakologicznego. Podobnie, jak w przypadku uzależnienia od alkoholu, tu również występuje mechanizm współuzależnienia rodziny jako skutek uzależnienia członka rodziny.

W kolejnym pytaniu zaprezentowaliśmy badanym cztery stwierdzenia dotyczące definiowania słów hazard i hazardzista. Respondenci wskazywali na to, które ich zdaniem najlepiej oddaje znaczenie wspomnianych słów. Najwięcej wskazań (**47%**) otrzymało stwierdzenie: „Szczególny rodzaj gier na pieniądze, które prowadzą do uzależnienia, a hazardzista to osoba uzależniona od gier”.

Poprosiliśmy dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński o wyrażenie swojej opinii na temat różnego rodzaju uzależnień. Respondenci dokonywali oceny zaprezentowanych uzależnień w skali od 1 do 10 (gdzie 1 to niegroźnie przyzwyczajenie/nawyk a 10 to nałóg zagrażający życiu). Jeżeli chodzi o uzależnienie od różnego rodzaju substancji, to większość respondentów nie ma wątpliwości co tego, że alkoholizm

(72% zaznaczyło cyfrę 10) czy narkomania (81% zaznaczyło cyfrę 10) są uzależnieniami zagrażającymi życiu.

W przypadku uzależnień behawioralnych wyniki badania przedstawiają się nieco inaczej:

- ✓ 6% badanych zaznaczyło w skali cyfrę 10, jeżeli chodzi o zakupoholizm
- ✓ 11% badanych zaznaczyło w skali cyfrę 10, jeżeli chodzi o pracoholizm;
- ✓ 25% badanych zaznaczyło w skali cyfrę 10, jeżeli chodzi o siecioholizm;
- ✓ 35% badanych zaznaczyło w skali cyfrę 10, jeżeli chodzi o patologiczny hazard.

Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawia poniższa tabela.

Jaka jest Pana/Pani opinia na temat różnego rodzaju uzależnień?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Alkoholizm	1%	1%	0%	1%	1%	3%	6%	7%	8%	72%
Narkomania	0%	1%	0%	0%	2%	3%	0%	3%	11%	81%
Nikotynizm	4%	0%	2%	4%	9%	6%	9%	14%	12%	41%
Zakupoholizm (uzależnienie od zakupów)	10%	9%	5%	10%	21%	19%	11%	6%	4%	6%
Pracoholizm (uzależnienie od pracy)	8%	6%	6%	5%	19%	14%	17%	10%	5%	11%
Siecioholizm (uzależnienie od Internetu)	4%	2%	2%	6%	11%	9%	9%	22%	11%	25%
Uzależnienie od hazardu	1%	0%	2%	5%	8%	7%	12%	17%	14%	35%
Seksoholizm	3%	6%	6%	7%	17%	13%	17%	11%	8%	12%
Zaburzenia odżywiania	1%	0%	1%	2%	8%	5%	6%	16%	9%	52%

UZALEŻNIENIE OD INTERNETU, TELEFONU I PORTALI SPOŁECZNOŚCIOWYCH

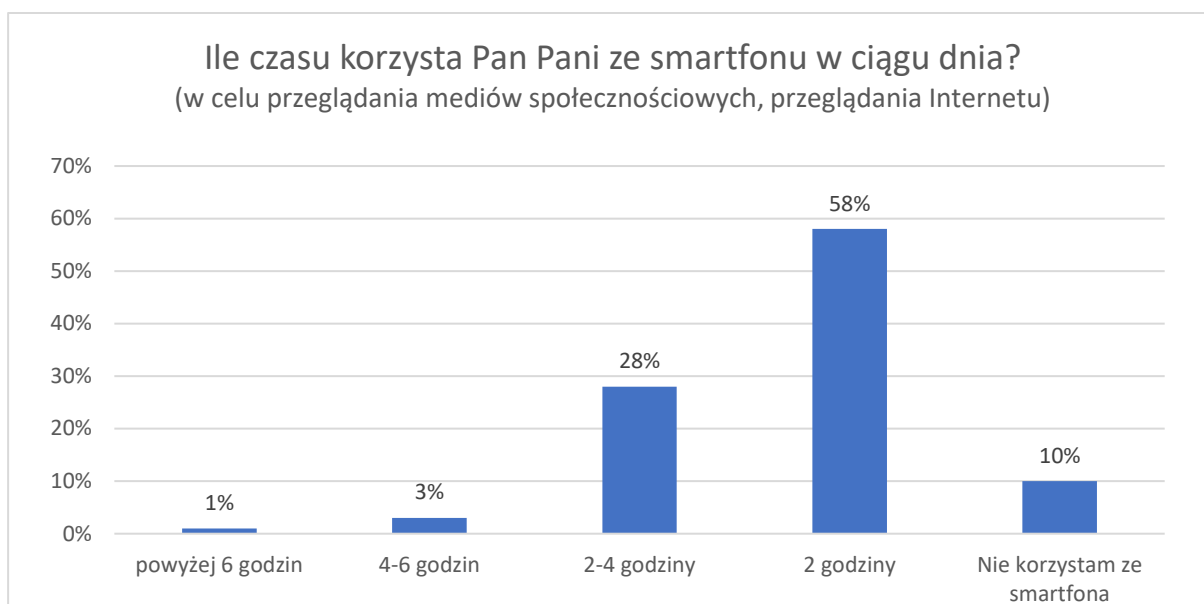
Korzystanie z komputera, Internetu oraz telefonu komórkowego we współczesnym świecie stało się zachowaniem powszechnym, dla niektórych osób nawet codziennym. W całej Europie minął już okres, w którym komputer był traktowany jako coś nieznanego czy zagadkowego. Istotne zmiany, do których przyczynił się dynamicznie rozwijający się Internet, zaistniały w sposobie życia, komunikacji, spędzaniu czasu wolnego. W obecnych czasach korzystanie z komputera jest równie popularne, jak oglądanie telewizji i używanie telefonu komórkowego. Osoby, które sprawnie poruszają się po Internecie, nie muszą wychodzić z domu, aby zrobić zakupy, zapłacić rachunki, zdalnie pracować.³

Szerokie upowszechnienie technologii informacyjnych owocuje korzystnymi zmianami we wszystkich dziedzinach aktywności ludzi. Jednocześnie stanowi źródło rozmaitych zagrożeń. Ponieważ użytkownikami technologii informacyjnych są ludzie o bardzo zróżnicowanych właściwościach, stąd różnorodność postaw i postępowań obserwowanych w takich sytuacjach. Dla jednych komputer i Internet będą wspaniałymi i możliwymi do racjonalnego wykorzystania narzędziami ułatwiającymi przebieg aktywności (w życiu, pracy, uczeniu się, uczestnictwie w kulturze, odpoczynku). Dla drugich będą przedmiotem uzależnień.⁴

Z odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński wynika, iż **58% z nich korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie**, co można uznać za rozsądny czasokres. Niepokojące są wskazania **łącznie 31% badanych**, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu **od 2 do 6 godzin dziennie**.

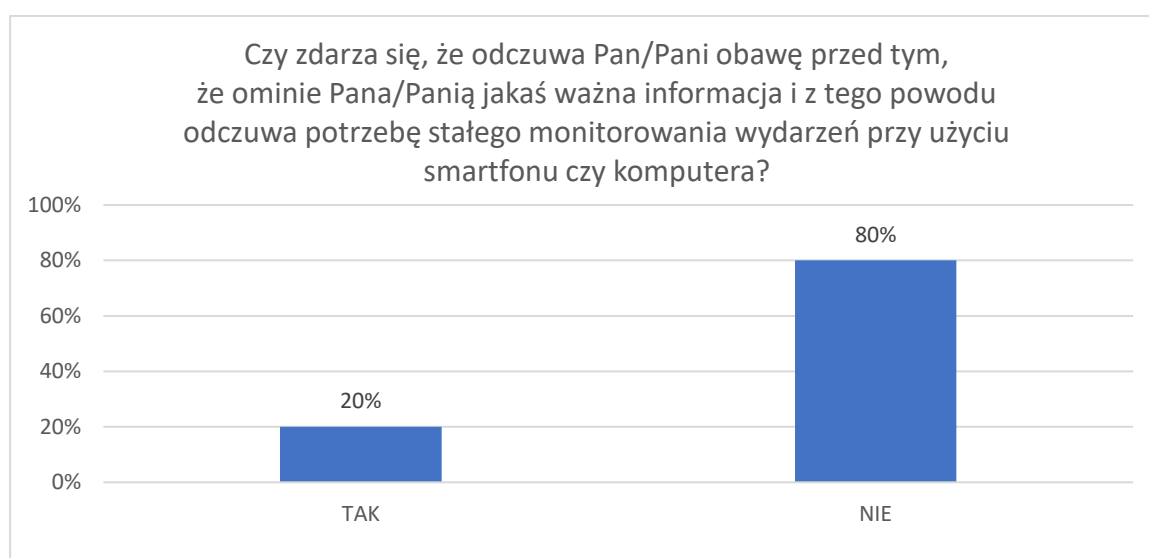
³ Hołtyń B. W jaki sposób dzieci i młodzież korzystają z komputera i Internetu? [W:] B.M. Kaja, B. Hołtyń (red.). Wspomaganie rozwoju. Psychostymulacja i psychokreacja. T. VIII. Bydgoszcz 2009: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

⁴ Furmanek W., *Uzależnienie od komputera i Internetu*, Dydaktyka Informatyki 9, 2014, s. 49-48.

W języku angielskim rozwinięciem skrótu FOMO jest wyrażenie *fear of missing out*. Określa ono sytuację, w której osoba odczuwa przeraźliwy strach przed tym, że ominię ją jakaś ważna informacja i z tego powodu odczuwa potrzebę stałego monitorowania wydarzeń przy użyciu smartfonu czy komputera. Syndrom FOMO w dobie Internetu i mediów społecznościowych stanowi swoistą chorobę cywilizacyjną.⁵

Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński 20% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO.

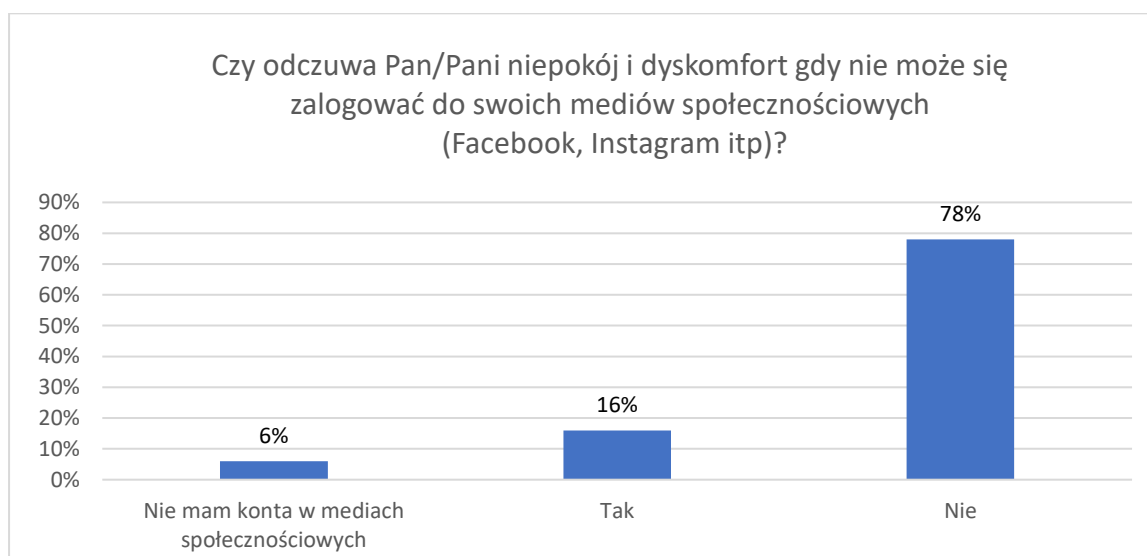

⁵ www.avigon.pl

Pojęcie „uzależnienie od Facebooka” przestało być przypuszczeniem czy uogólnieniem odnoszącym się do wszelkich mediów społecznościowych. Od niedawna używa się go oficjalnie w literaturze fachowej jako nazwę bardzo konkretnego zjawiska. To portal, który często nazywamy „zjadaczem czasu”. To niestety niebezpieczny objaw. Uzależnienie od Facebooka jest definiowane jako nadmierne zaangażowanie, które zakłóca codzienne aktywności i relacje interpersonalne.

Symptodem, który możemy zaobserwować, jeśli podejrzewamy siebie lub swoje dzieci o uzależnienie od Facebooka jest niepokój i dyskomfort, kiedy nie możemy zalogować się do portalu. Jeśli uczucie, które zwykle tłumaczymy ciekawością zaczyna być natrętne, a potrzeba zalogowania się narasta, możemy mieć do czynienia z nałogiem.⁶

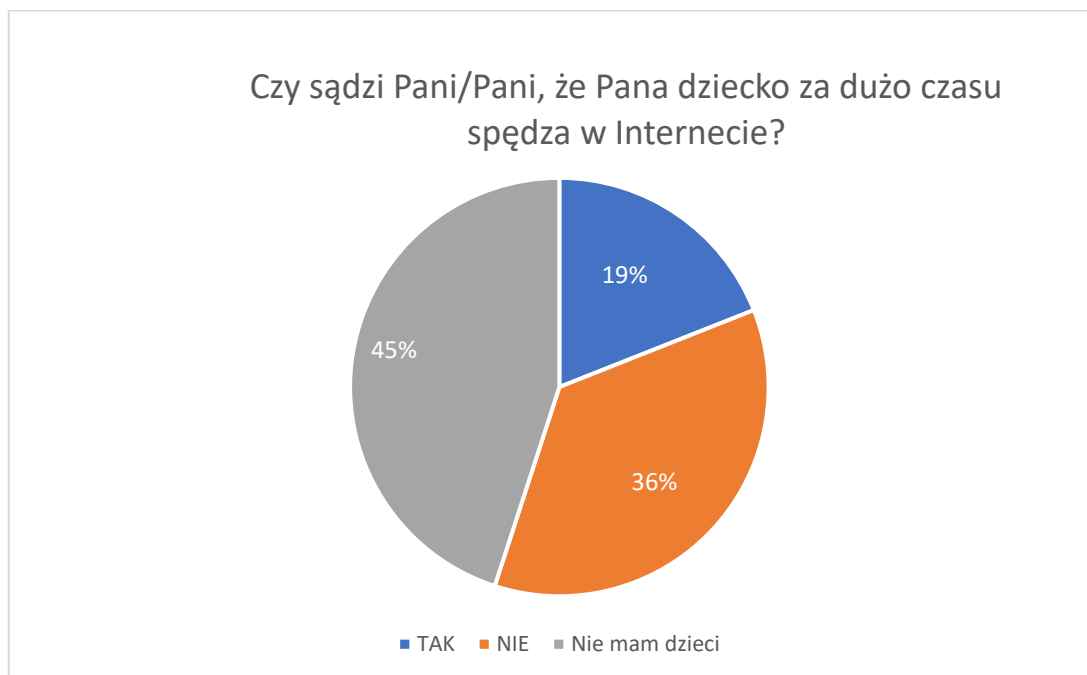
78% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych a 6% nie ma konta tam konta. Warto zauważyć, że 16% przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych.

Ostatnie pytanie w tej części ankiety skierowanej do dorosłych respondentów dotyczyło opinii na temat czasu spędzanego przez ich dzieci na surfowaniu po Internecie.

⁶ Raport KUL „Funkcjonowanie emocjonalne a uzależnienie od Facebooka oraz jego związki ze zdrowiem psychicznym”, Lublin 2018

19% przyznało, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu a 45% badanych nie ma dziecka.

ZAKUPOHOLIZM

Kupowanie impulsywne polega na podejmowaniu zachowania w sposób nagły i spontaniczny, na ogół pod wpływem bodźców zewnętrznych. Kupowanie impulsywne nie służy redukcji napięcia czy radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Natomiast kupowanie kompulsywne stanowi formę radzenia sobie z negatywnymi emocjami czy stresem, zatem jest powodowane czynnikami wewnętrznymi.

Kupowanie o charakterze kompulsywnym staje się nawykowe i angażuje znacznie więcej zasobów – poznawczych (myślenie, planowanie) i finansowych (kupowanie niepotrzebnych przedmiotów). To właśnie forma kompulsywna prowadzi do uzależnienia i je podtrzymuje.

Zaburzenia kompulsywnego kupowania najczęściej pojawia się u osób młodych, a charakteryzują się powracającą, nieodpartą potrzebą kupowania (poczuciem przymusu), utratą kontroli nad kupowaniem i kontynuowaniem tej czynności pomimo świadomości negatywnych jej konsekwencji. Do negatywnych konsekwencji należą problemy w rodzinie, problemy finansowe (nierzadko powiązane, np. kłótnie dotyczące wydanych kwot), jak również problemy z prawem (np. drobne kradzieże w sklepach). W przypadku braku lub ograniczonej możliwości kupowania nasilają się negatywne emocje (np. niepokój), z drugiej jednak strony kupowanie wywołuje poczucie winy czy stany depresyjne.⁷

Z najnowszych badań CBOS opublikowanych w maju 2019 roku wynika, że zakupoholizm dotyczy 3,7 % populacji Polaków od 15 roku życia.⁸

Jak wskazują wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński, problem zakupoholizmu nie jest powszechnym w lokalnej społeczności. **13% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 987% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy.**

⁷ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

⁸ Raport CBOS „*Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019*”

Czy zdarzają się Panu/Pani niekontrolowane zakupy (także on-line) po, których miewa Pan/Pani poczucie winy?

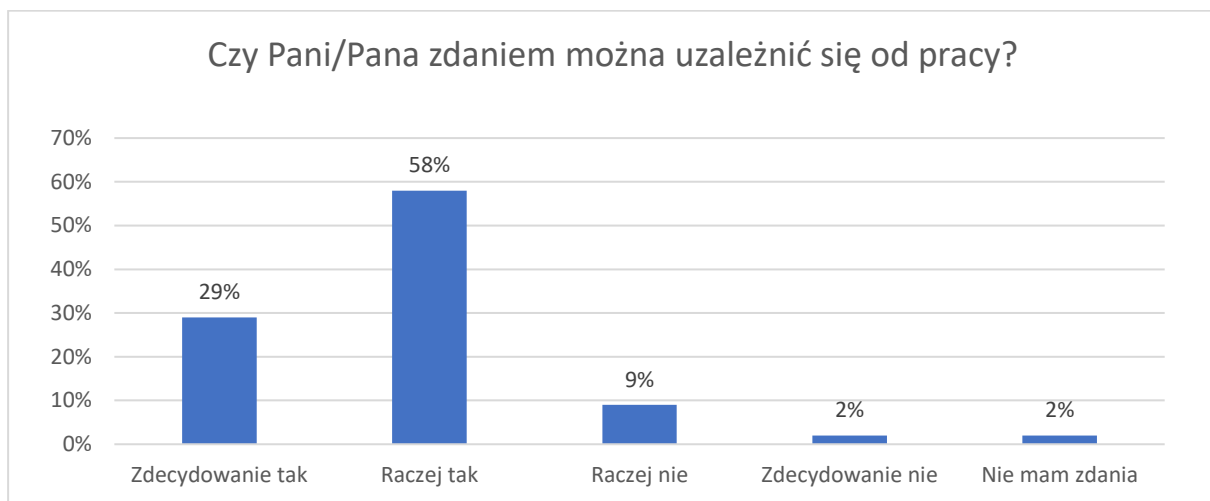
PRACOHOLIZM

Przyjmuje się, że pracoholizm to stan psychiczny charakteryzujący się przede wszystkim stałym, wewnętrznym przymusem (silną potrzebą) wykonywania pracy lub innych czynności z nią związanych, przymusem myślenia o pracy z towarzyszącym poczuciem dyskomfortu (złego samopoczucia) w sytuacjach, kiedy możliwość zajmowania się sprawami, które jej dotyczą, jest utrudniona. Jest to stan uzależnienia od wykonywanej pracy, powodujący zaburzenie równowagi między istotnymi elementami życia codziennego. O pracoholizmie można także mówić wówczas, kiedy związek jednostki z jej pracą stanowi poważną konkurencję dla innych ważnych związków, kiedy praca stała się źródłem większej satysfakcji niż życie rodzinne i inne dotychczasowe relacje i zamiłowania.⁹

Uzależnienie od pracy zostało uznane jako jedno z uzależnień behawioralnych.

Zapytano ankietowaną grupę, czy w ich opinii można uzależnić się od pracy.

Uzyskane odpowiedzi wskazują, że 87% jest zdania, iż od pracy można się uzależnić. 11% uważa przeciwnie natomiast 2% nie ma zdania w tym temacie.

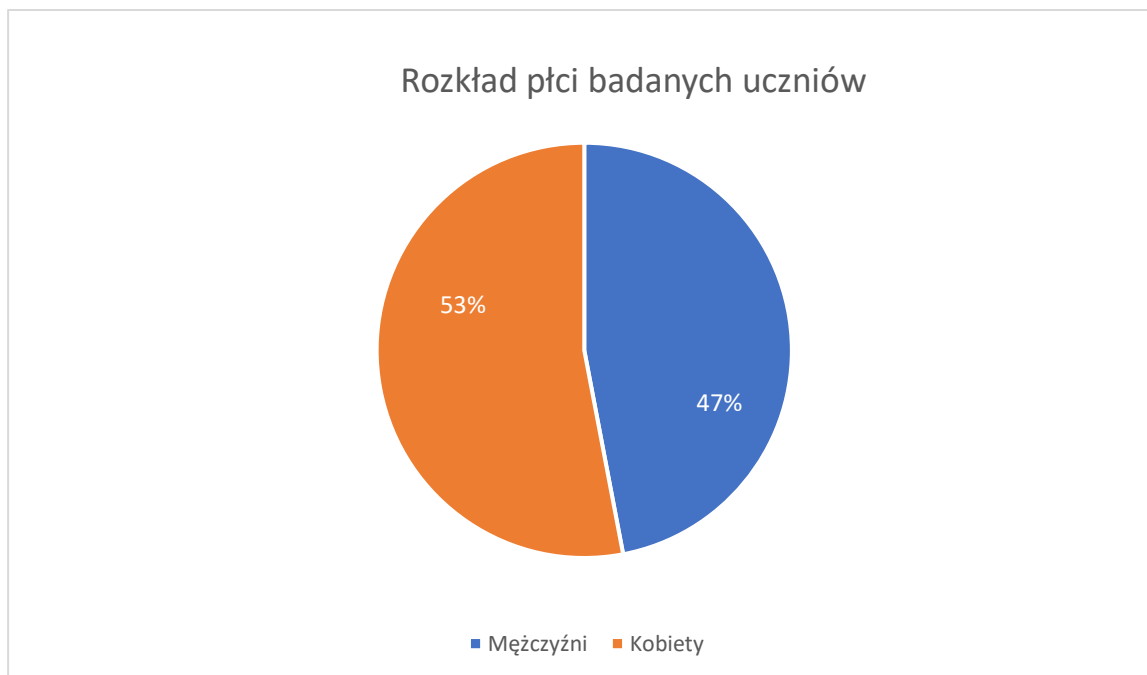
⁹ www.mp.pl

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE W ŚRODOWISKU MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

GUPA BADANA

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania zostanie udzielona odpowiedź.

W badaniu wzięli udział uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Kamień Krajeński w przedziale klas od VI do VIII. Ankietę wypełniło 30 uczniów, 47% grupy stanowią kobiety natomiast 53% mężczyźni.

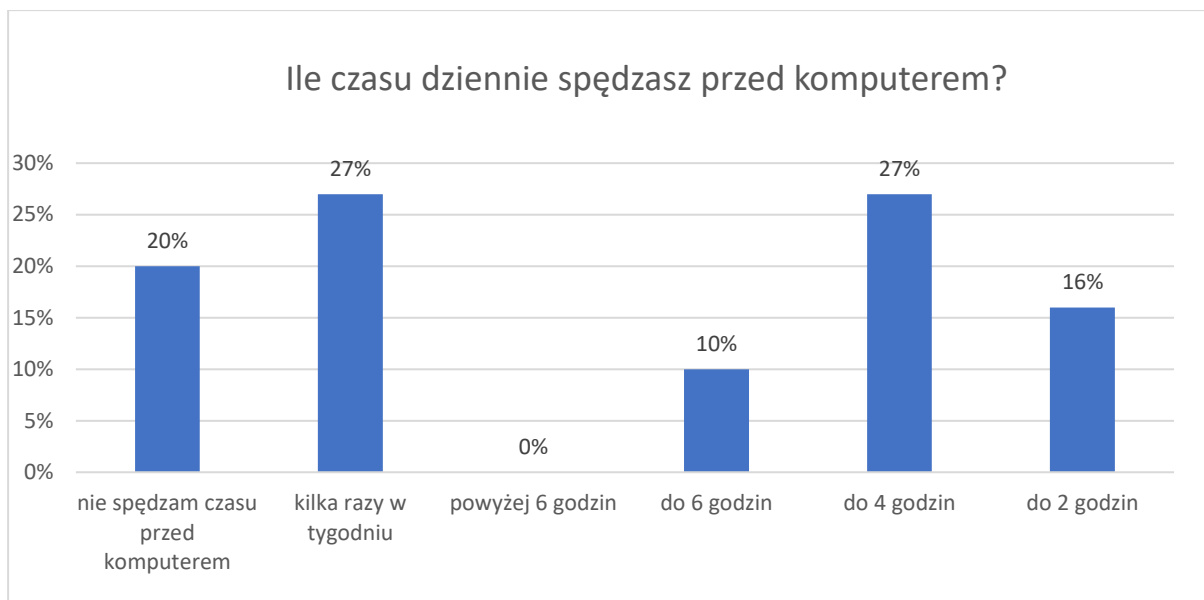

UZALEŻNIENIE OD INTERNETU I SMARTFONU

Problematyka nieprawidłowego korzystania z Internetu i komputera (w tym, nadużywanie) staje się coraz powszechniejszym zagadnieniem. Komputer i Internet oferują szeroki wachlarz aktywności – zarówno prorozwojowych (dostęp do wiedzy), jak i patologicznych (m.in. dostęp do treści pornograficznych). Jedną z najbardziej rozpowszechnionych aktywności, które można wykonywać będąc online, jest granie w gry czy korzystanie z portali społecznościach. Mimo że odpowiedzialne korzystanie z komputera i Internetu, nawet przez dzieci, niesie ze sobą wiele korzyści, to należy jednak zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z nadmiernego, pozbawionego kontroli zaangażowania. Poza skrajnymi przykładami niebezpieczeństwa, jakie wiąże się z nielegalnym użytkowaniem Internetu, pozostaje obszar związany z negatywnymi konsekwencjami dla rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Spędzanie coraz większej ilości czasu przed monitorem komputera ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, ale także dla rozwoju emocjonalnego i społecznego.¹⁰

¹⁰ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

Niepokojący wydaje się być fakt, że uczniowie szkół podstawowych Gminy Kamień Krajeński najczęściej spędzają przed komputerem do 4 godzin dziennie (27%) poza nauką. Kolejne 16% deklaruje czas do 2 godzin dziennie. 20% deklaruje, że nie korzysta z komputera.

W przypadku korzystania ze smartfону uczniowie deklarują najczęściej czas do 2 godzin dziennie (30%). Niepokojące są deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfону powyżej 6 godzin dziennie (17%).

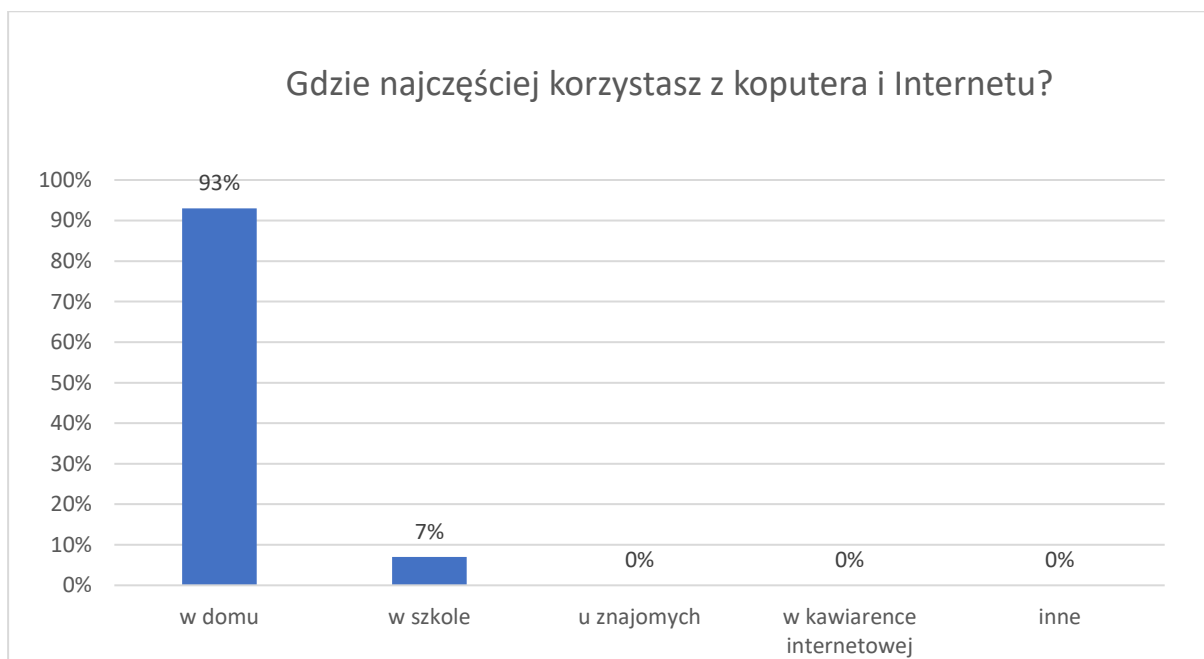

Zapytaliśmy uczniów, ile czasu w ciągu dnia poświęcają na granie w gry komputerowe. Optymistyczne są wskazania 27% uczniów mówiące, że nie grają w gry komputerowe. Kolejne 36% zadeklarowało czas w przedziale od 1 do 3 godzin dziennie.

Należy tutaj zaznaczyć, że dzieci i młodzież, tak samo jak dorośli, nie zawsze potrafią dokonać „uczciwej” samooceny swoich negatywnych przyzwyczajzeń czy nawyków, dlatego należy mieć na uwadze, że ten odsetek w rzeczywistości może być jeszcze wyższy.

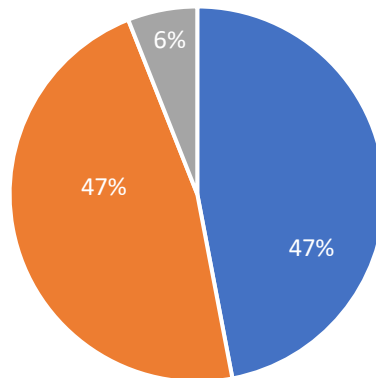
Według deklaracji uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (93%). Jeżeli chodzi o powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomym (77%), słuchanie muzyki (67%), gry online (60%) oraz naukę (47%).

Samemu ciężko jest stwierdzić, czy czas spędzany przed ekranem komputera wymyka się spod kontroli. Najczęściej zauważają to najbliżsi i ich spostrzeżeń nie należy lekceważyć. **Zapytaliśmy uczniów, czy podejmowali próby ograniczenia czasu poświęcanego na surfowanie po Internecie.** Okazuje się, że 47% badanych z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu.

Czy podejmowałeś/aś próby ograniczenia czasu poświęcanego na „surfowanie” po Internecie?

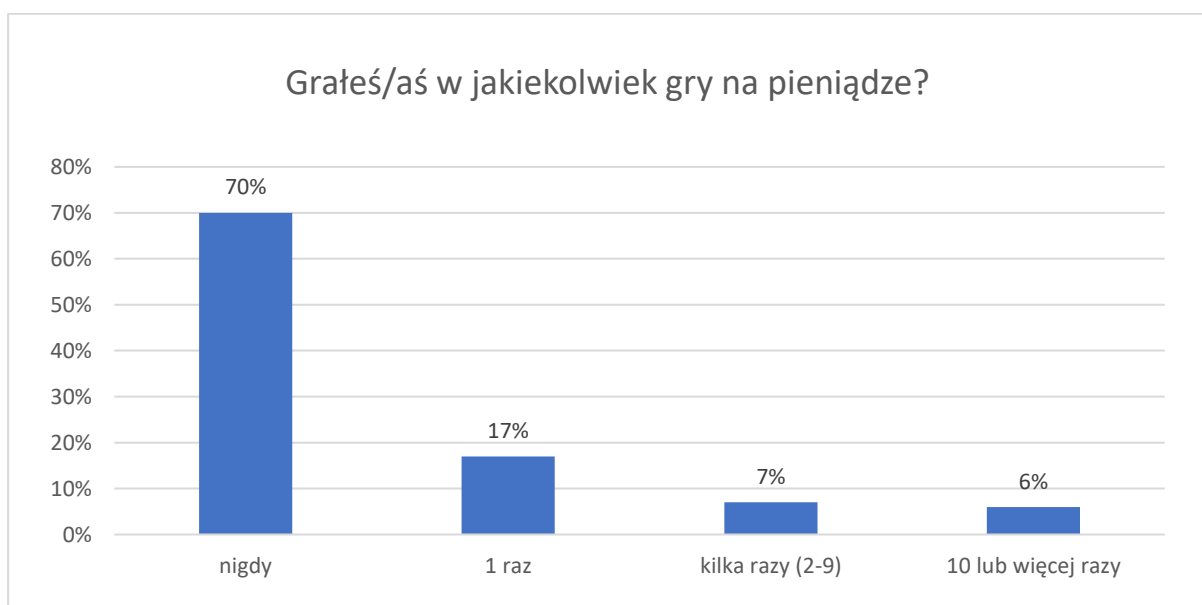

■ TAK z pozytywnym skutkiem ■ NIE ■ TAK ale bez skutku

UZALEŻNIENIE OD HAZARDU

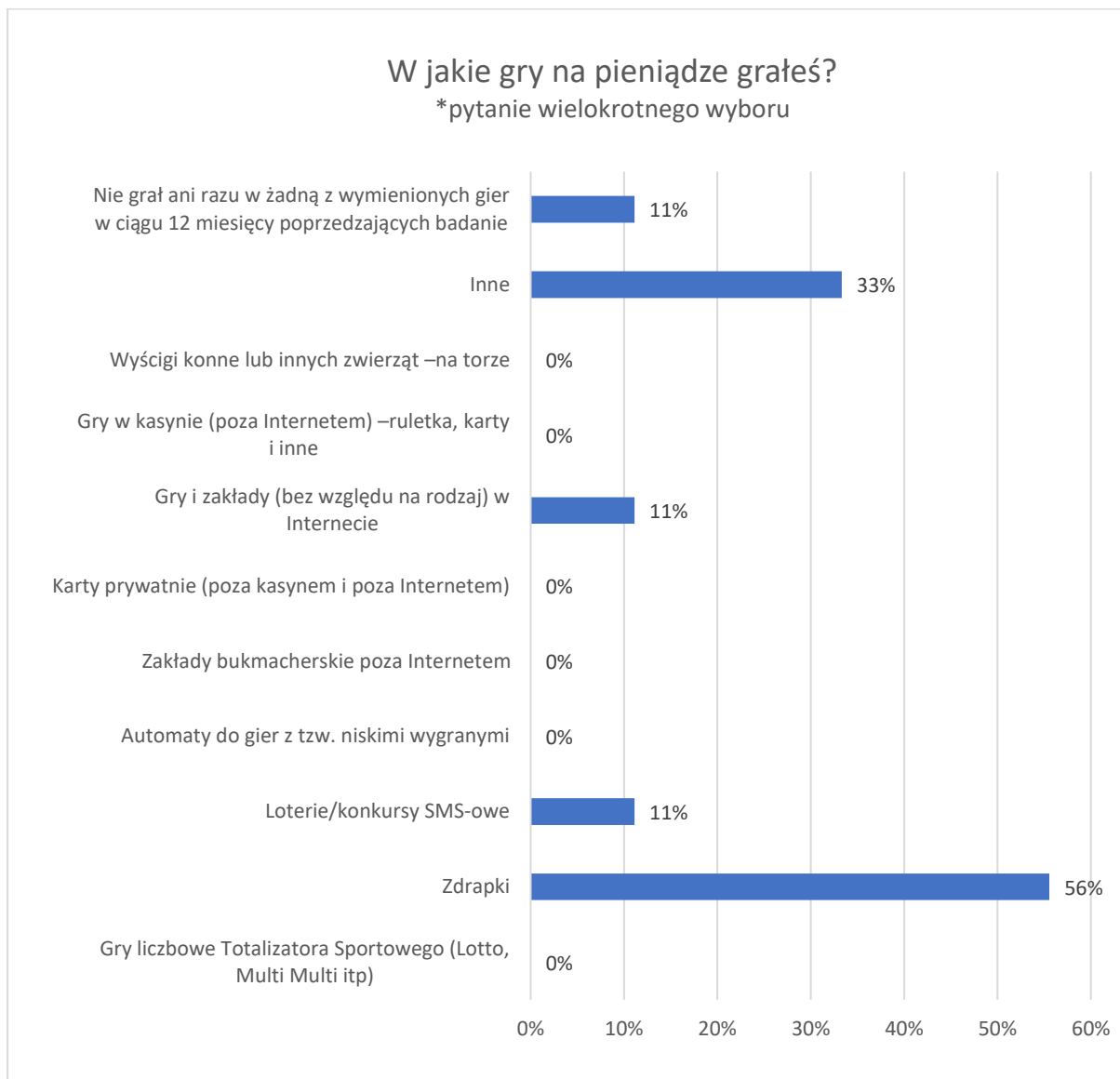
Hazard wydaje się być rozrywką zarezerwowaną dla dorosłych, jednakże w różnorodne gry hazardowe coraz częściej uwikłane są również dzieci i młodzież. Z badań przeprowadzonych w 2018 roku przez CBOS wynika, że w grupie młodzieży częściej narażeni na uzależnienie od gier hazardowych są chłopcy niż dziewczęta. Jednocześnie ponad połowa nieletnich nie rozmawia z rodzicami, o tym, że gra na pieniądze. Choć, w porównaniu z deklaracjami sprzed 2 lat, mniej młodych ludzi gra na pieniądze i mniej spośród nich jest zagrożonych uzależnieniem od hazardu, to w przypadku 10% chłopców zauważono symptomy wskazujące na wysoki stopień ryzyka uzależnienia od hazardu. Na tle danych zebranych w 2016 roku widoczny jest spadek zainteresowania hazardem. Jednocześnie poprzedni wynik był wyższy niż wykazany w badaniu w 2013 roku. Jak tłumaczą autorzy raportu „Młodzież 2018” – „to swego rodzaju „falowanie” zainteresowania hazardem wśród młodzieży charakterystyczne jest dla niemal wszystkich gier uwzględnionych w badaniu – wyjątek stanowią jedynie konkursy SMS-owe, w przypadku których od 2010 roku notujemy trwały trend spadkowy”. Podobnie jak w latach ubiegłych, najpopularniejszą wśród młodzieży grą typu hazardowego jest Lotto, w które grywa więcej niż co czwarty młody człowiek (28%)¹¹.

Uczniowie z Gminy Kamień Krajeński w sporej większości (70%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 30% miało do czynienia z taką formą hazardu, a 6% grało więcej niż 10 razy.

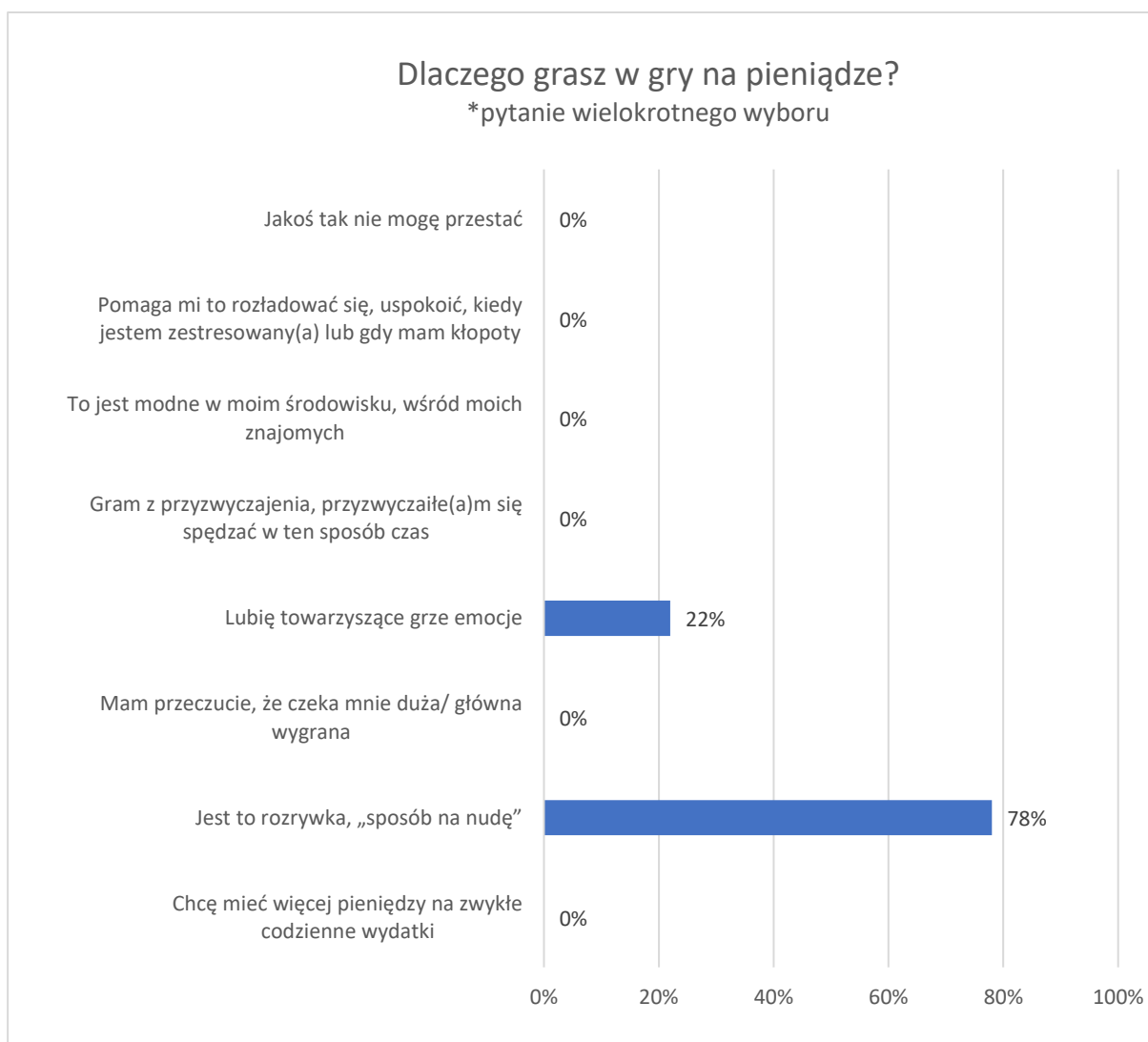

¹¹ CBOS, *Młodzież 2018*, Warszawa 2019.

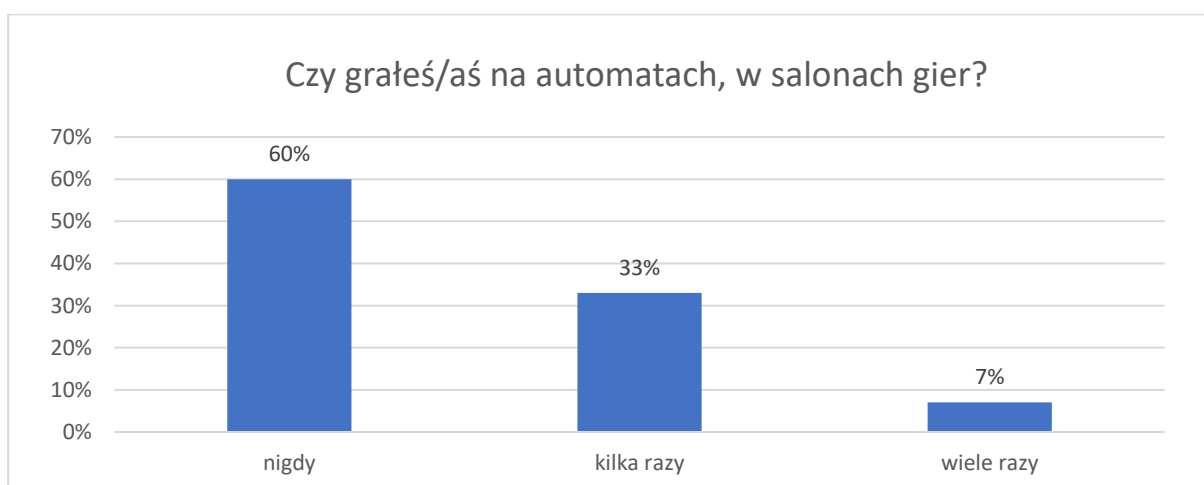
Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, badana grupa zadeklarowała, że najczęściej gra kolejno w: zdraпки (56%), loterie i konkursy SMS-owe (11%) oraz gry i zakłady w Internecie (11%).

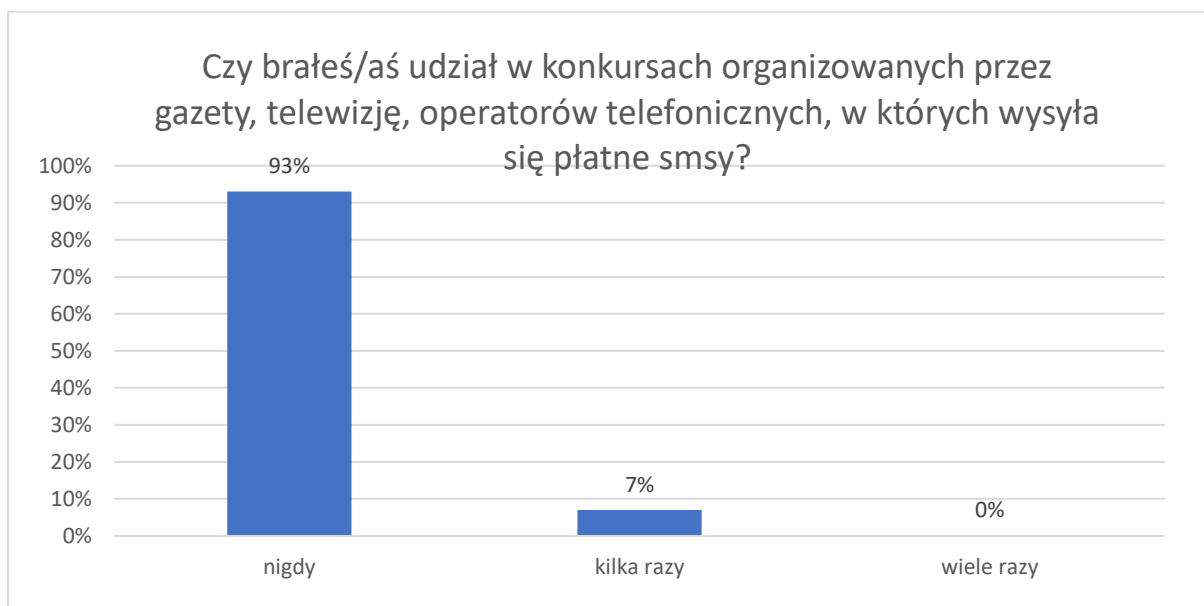
Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze, na jakie wskazują badani uczniowie dominują motywy rozrywkowe. Dla 78% uczniów szkół Gminy Kamień Krajeński te gry są sposobem na nudę, a 22% lubi towarzyszące grze emocje.

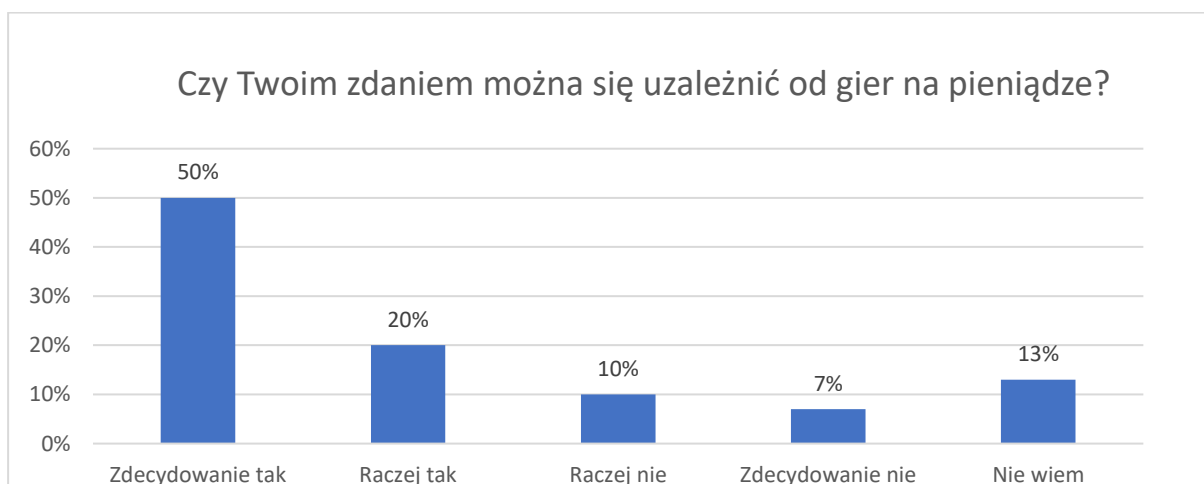
40% uczniów deklaruje, że przynajmniej raz grało na automatach w salonach gier. Natomiast 60% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu.

Jeżeli chodzi o konkursy polegające na wysyłaniu płatnych smsów organizowane przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, badania wskazują, że wśród młodzieży Gminy Kamień Krajeński nie są one popularne – 93% nigdy nie brało w nich udziału.

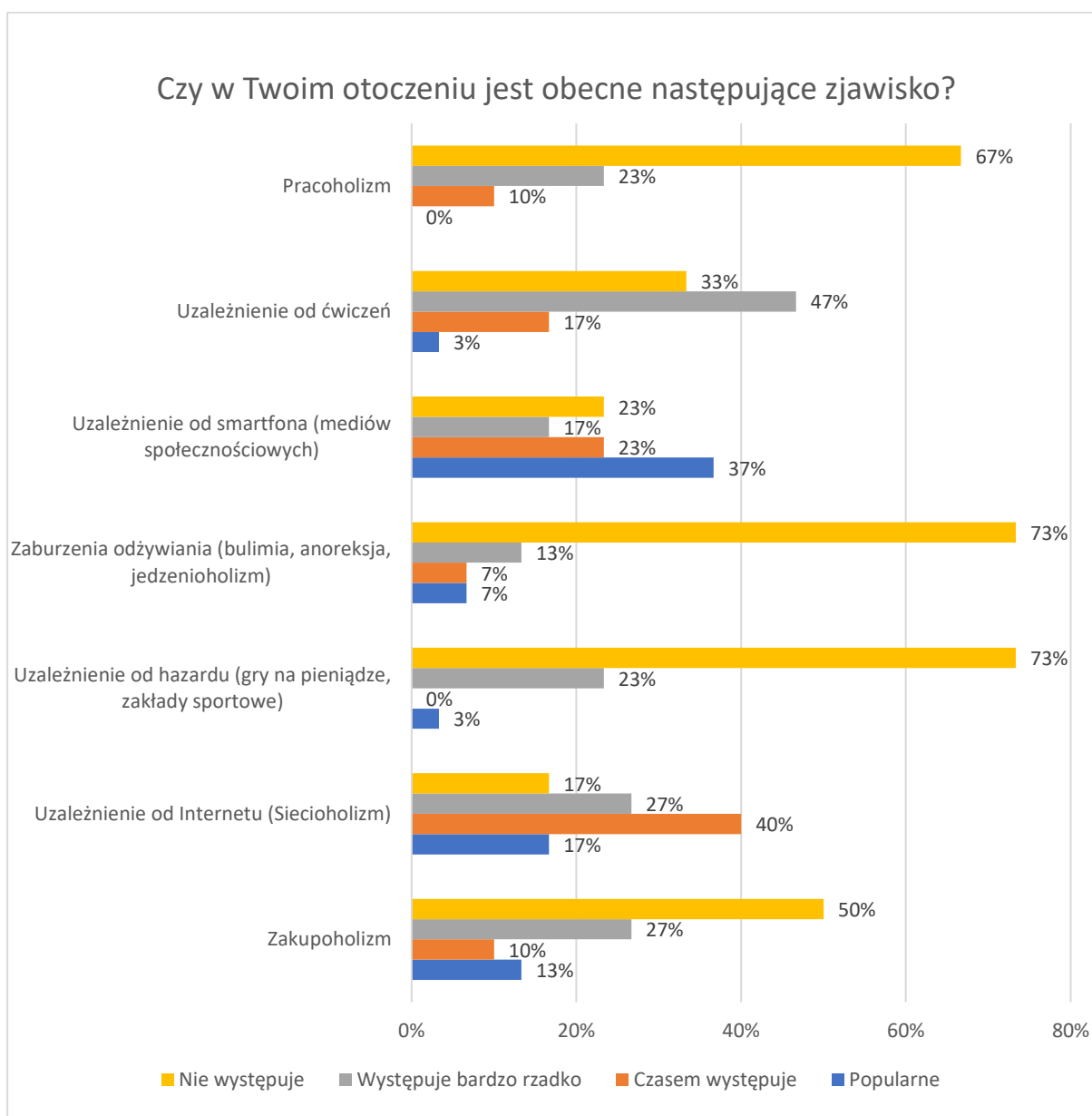

70% ankietyowanych uczniów Gminy Kamień Krajeński jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 17% respondentów, a 13% deklaruje brak wiedzy w tym temacie.

Uczniowie z Gminy Kamień Krajeński zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. **Za**

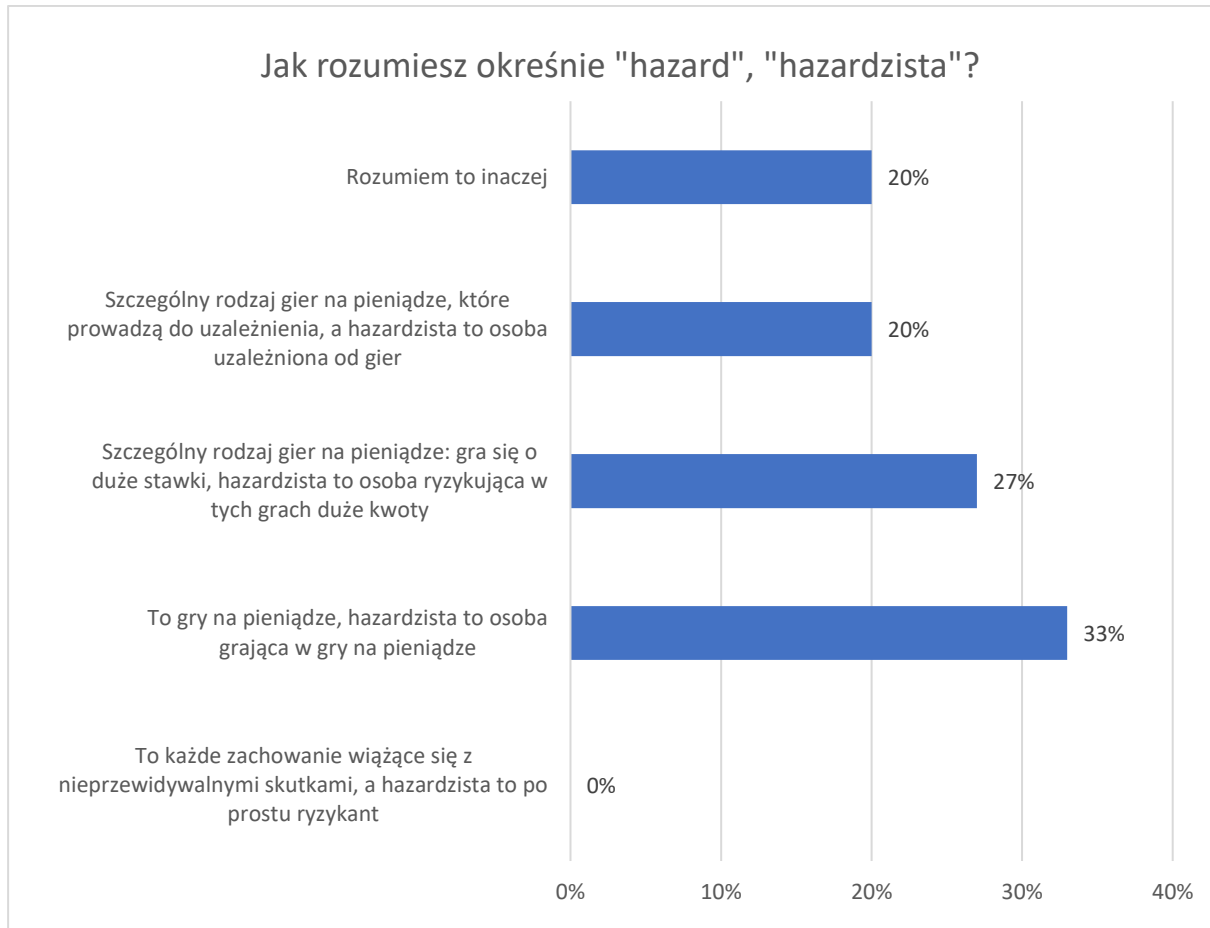
najbardziej powszechne¹² uczniowie uznali: uzależnienie od smartfon i mediów społecznościowych (60%) oraz uzależnienie od Internetu (57%). **Natomiast jako najrzadziej występujące¹³ uzależnienie behawioralne** badani ocenili uzależnienie od hazardu (97%) oraz pracoholizm (90%). Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawia poniższy wykres.

¹² Suma odpowiedzi: popularne i czasem występuje

¹³ Suma odpowiedzi: nie występuje i występuje bardzo rzadko

W ostatnim pytaniu zaprezentowaliśmy badanym uczniom cztery stwierdzenia dotyczące definiowania słów hazard i hazardzista. Respondenci wskazywali na to, które ich zdaniem najlepiej oddaje znaczenie wspomnianych słów. Najwięcej wskazań (**33%**) otrzymało stwierdzenie: „*To gry na pieniądze, hazardzista to osoba grająca w gry na pieniądze*”.

PODSUMOWANIE

Dorośli mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński:

- Za pozytywny wskaźnik można uznać deklaracje dorosłych mieszkańców gminy, mówiące, że posiadają oni wiedzę na temat czym są uzależnienia behawioralne. Udzielone odpowiedzi wskazują, że 71% procent respondentów uważa, że posiada taką wiedzę, natomiast 29% wskazało przeciwnie.
- Za najistotniejsze problemy społeczne w kontekście uzależnień behawioralnych, mieszkańcy Gminy Kamień Krajeński uznali: **uzależnienie od komputera i Internetu (85%), pracoholizm (49%), zakupoholizm (47%) oraz zaburzenia odżywiania (47%)**.
- Deklaracje respondentów wskazują, że wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński 80% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze, a 20% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu. Największą popularnością cieszą się: gry Totalizatora Sportowego (68%), zdraпки (50%), gry loteryjne w radio/TV (14%).
- Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. 50% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 14% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 27% zaznaczyło, że ma przeczucie, iż czeka na nich duża wygrana, 27% zaznaczyło, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a również 23% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje.
- 94% ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 2% respondentów.
- Spora część mieszkańców Gminy Kamień Krajeński przyjmuje konstruktywne postawy względem gier hazardowych. 48% uważa za nieprawdę określenie „*na takich grach można dużo zarobić*”. 56% nie zgadza się z twierdzeniem: „*nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać*”. 48% ankietowanych również uważa za nieprawdziwe zdanie „*czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę*”.

- Z odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński wynika, iż **58% z nich korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie**, co można uznać za rozsądny czasokres. Niepokojące są wskazania łącznie 31% badanych, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu od 2 do 6 godzin dziennie.
- Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Kamień Krajeński 20% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO.
- 78% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych. Warto zauważyć, że 16% przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych.
- 19% przyznało ankietowanych, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu.
- Problem zakupoholizmu nie jest powszechnym w lokalnej społeczności. 13% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 87% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy.
- 87% mieszkańców gminy jest zdania, iż od pracy można się uzależnić a 11% uważa przeciwnie. 2% nie ma zdania w tym temacie.

Młodzież szkolna Gminy Kamień Krajeński:

- Niepokojący wydaje się być fakt, że uczniowie szkół podstawowych Gminy Kamień Krajeński najczęściej spędzają przed komputerem do 4 godzin dziennie (27%). Kolejne 16% deklaruje czas do 2 godzin dziennie. 20% deklaruje, że nie korzysta z komputera.
- W przypadku korzystania ze smartfonu uczniowie deklarują najczęściej czas do 2 godzin dziennie (30%). Na uwagę zasługują deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfonu powyżej 6 godzin dziennie (17%).
- Według deklaracji uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (93%). A jako powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomym (77%), słuchanie muzyki (67%), gry online (60%) oraz naukę (47%).
- 47% uczniów Gminy Kamień Krajeński z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu.

- Uczniowie z Gminy Kamień Krajeński w sporej większości (70%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 30% miało do czynienia z taką formą hazardu.
- Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, uczniowie najczęściej grają kolejno w: zdraпки (56%), loterie i konkursy SMS-owe (11%) oraz gry i zakłady w Internecie (11%).
- Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze, na jakie wskazują badani uczniowie dominują motywy rozrywkowe. Dla 78% uczniów szkół Gminy Kamień Krajeński te gry są sposobem na nudę, a 22% lubi towarzyszące grze emocje.
- 40% uczniów deklaruje, że przynajmniej raz grało na automatach w salonach gier. Natomiast 60% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu.
- W konkursach polegających na wysyłaniu płatnych smsów organizowanych przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, deklaracje wskazują, że wśród młodzieży Gminy Kamień Krajeński nie są one popularne – 93% nigdy nie brało w nich udziału
- 70% ankietowanych uczniów Gminy Kamień Krajeński jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić.
- Uczniowie z Gminy Kamień Krajeński zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali: uzależnienie od smartfon i mediów społecznościowych (60%) oraz uzależnienie od Internetu (57%).

REKOMENDOWANE DZIAŁANIA

Profilaktyka jest systemową odpowiedzią na zjawiska uznawane za zagrożenie dla zdrowia publicznego. W tym sensie dotyczy również tzw. nałogów behawioralnych, które wiążą się z licznymi szkodami zdrowia somatycznego, psychicznego oraz negatywnymi skutkami funkcjonowania społecznego. Profilaktyka to zapobieganie problemom, zanim one wystąpią lub minimalizowanie szkód związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych. Z tego względu adresatami oddziaływań profilaktycznych są najczęściej ludzie młodzi, ale nie można też zapomnieć o osobach dorosłych. Skuteczna profilaktyka prowadzona wśród młodzieży może zmniejszyć koszty związane z leczeniem nałogów

behawioralnych u osób dorosłych, a także zmniejszyć wydatki publiczne związane z naprawianiem szkód społecznych powstałych w wyniku tych problemów.

Rekomenduje się:

- **Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych w środowisku lokalnym i szkolnym** – dystrybuowanie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym (ulotki, plakaty, filmy), organizowanie wydarzeń (lokalne imprezy powiązane z przedmiotową tematyką, spotkania dla rodziców, warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej, pogadanki i otwarte spotkania ze specjalistami) i prowadzenie kampanii społecznych.
- **Szeroko pojęte edukowanie** – szkolenia dla nauczycieli i pedagogów, terapeutów uzależnień, pracowników socjalnych i służb pomocy społecznej, policji, lekarzy, osób zaangażowanych w prace Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- **Pedagogizację rodziców** – spotkania ze specjalistami z zakresu uzależnień w tym behawioralnych.
- **Współpracę między instytucjami** funkcjonującymi na terenie gminy celem możliwie szybkiego podjęcia działań profilaktycznych i interwencyjnych.